

Analiza poslovanja vodećih turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj

Ivezić, Roman

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:414105>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-11**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

ROMAN IVEZIĆ

**ANALIZA POSLOVANJA ODABRANIH
TURISTIČKIH KOMPANIJA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Pula, 2022.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

ROMAN IVEZIĆ

**ANALIZA POSLOVANJA ODABRANIH
TURISTIČKIH KOMPANIJA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

JMBAG: 0303050884, redoviti student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Strateško računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: prof. dr. sc. Robert Zenzerović

Pula, rujan 2022.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za magistra ekonomije/poslovne ekonomije ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom _____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sadržaj

1. UVOD.....	1
1.1 Svrha i ciljevi rada.....	1
1.2. Metodologija istraživanja.....	1
1.3. Struktura rada	2
2. POJMOVNO ODREĐENJE INSTRUMENTATA ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	3
2.1 Bilanca	4
2.2 Račun dobiti i gubitka	5
2.3. Izvještaj o novčanim tokovima.....	7
2.4. Izvještaj o promjenama kapitala	9
2.5. Bilješke uz financijske izvještaje.....	10
2.6. Pojedinačni pokazatelji analize financijskih izvještaja	11
2.6.1 Pokazatelji likvidnosti.....	12
2.6.2. Pokazatelji zaduženosti.....	12
2.6.3 Pokazatelji aktivnosti	13
2.6.4. Pokazatelji ekonomičnosti.....	14
2.6.5 Pokazatelji profitabilnosti.....	15
2.6.6. Pokazatelji investiranja.....	16
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA A	17
3.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća A.....	18
3.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A.....	21
3.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeće A	23
3.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A	25
3.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća A.....	27
3.6. Analiza Poduzeća A putem ostalih pokazatelja	29
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA PODUZEĆE B	35
4.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća B.....	36
4.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B.....	39
4.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeća B	41
4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B	43
4.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća B.....	45
4.6. Analiza Poduzeća B putem ostalih pokazatelja	47
5. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA C	52

5.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća C.....	54
5.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C	56
5.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeća C	58
5.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C	60
5.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća C.....	62
5.6. Analiza Poduzeća C putem ostalih pokazatelja	64
6. USPOREDBA POSLOVANJA ODABRANIH TURISTIČKIH KOMPANIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	70
7. ZAKLJUČAK.....	73
Literatura.....	75
Popis grafikona i tablica.....	77
Sažetak	80
Summary.....	80

1. UVOD

1.1 Svrha i ciljevi rada

Cilj ovog diplomskog rada je provesti analizu financijskih izvještaja za odabrane turističke kompanije u Republici Hrvatskoj. Na temelju financijskih izvještaja ispitati će se djelotvornost poslovanja kompanija kroz period od 4 godine te će se prikazati utjecaj koronavirusa na poslovanje odabranih turističkih kompanija. Kako bi bolje razumjeli problem turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj za vrijeme korona krize trebalo bi navesti osnovne pokazatelje poslovanja turizma za 2021. godinu i 2020. godinu. Hrvatska je u 2021. godini imala ukupno 12.775.000 dolazaka, od čega su 10.640.000 strani, a 2.135.000 domaći turisti, dok je u 2020. ostvarila znatno manje dolazaka zbog pandemije uzrokovanom koronavirusom, a broj turista iznosio je 7.000.000. Iste godine došlo je 5.545.000 stranih i 1.455.000 domaćih turista. Udio turizma u BDP-u iznosio je 8,9% u 2020. godini dok je godinu kasnije iznosio 15.85%.¹ U najveće turističke kompanije po visini ukupnih prihoda u 2021. godini spadaju Valamar Riviera, Maistra, Plava Laguna, Arena Hospitality Group, Solaris, Liburnia Riviera hoteli, Turisthotel i Iliria hoteli. Za odabrane kompanije u diplomskom radu koje neće biti imenovane analizirat će se poslovanje za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Financijskom analizom želi se saznati koji su mogući problemi u poslovanju turističkih kompanija u kriznim uvjetima poput krize uvjetovane korona virusom.

1.2. Metodologija istraživanja

Svaka financijska analiza sastoji se od horizontalne i vertikalne analize, bilance računa, dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku i izračuna raznih pokazatelja kao što su pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti i pokazatelji investiranja. Analiza financijskih izvještaja je najvažniji dio cijele analize bilo koje kompanije. Opisati se

¹Službena stranica Hrvatske turističke zajednice dostupno na: <https://www.htz.hr/hr-HR> -

može kao proces primjene bilo kojih tehničkih sredstava koja mogu biti korištena kao relevantne informacije. Korištene metode istraživanja pri izradi diplomskog rada su metoda analize, metoda sinteze, statička metoda, metoda deskripcije i metoda komparacije. Kao glavni izvori podataka poslužile su stručne knjige, financijski izvještaji odabranih kompanija, znanstveni radovi, web stranice odabranih kompanija i ostale web stranice koje su navedene u popisu literature. Podrazumijeva se da su svi financijski izvještaji sastavljeni u skladu s odgovarajućim računovodstvenim načelima i standardima koji služe kao vodič prilikom utvrđivanja vrijednosti elemenata financijskih izvještaja i sastavljanja financijskih izvještaja.

1.3. Struktura rada

Diplomski rad podijeljen je u šest poglavlja. U prvom poglavlju opisuje se svrha, ciljevi, metodologija istraživanja i struktura diplomskog rada. Drugo poglavlje obuhvaća teorijski dio koji opisuje značenje i svrhu financijskih izvještaja te prikazuje i opisuje izračune pokazatelja poslovanja. Nakon teorijskog dijela treće, četvrto i peto poglavlje odnosi se na analizu poslovanja provedene za tri odabrane turističke kompanije za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Za navedene kompanije u poglavljima je detaljno prikazana vertikalna i horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te je prikazan i analiziran izvještaj o novčanim tokovima. Nakon obavljene analize financijskih izvještaja izračunati su financijski pokazatelji koji će utvrditi uspješnost poslovanja i financijski položaj odabranih turističkih kompanija. U šestom poglavlju uspoređuju se odabrani financijski pokazatelji između odabranih kompanija kako bi se mogle donijeti kvalitetne poslovne odluke i preporuke za daljnji razvoj kompanija. U sedmom poglavlju diplomskog rada iznesen je zaključak na temelju cjelokupne analize.

2. POJMOVNO ODREĐENJE INSTRUMENATA ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Računovodstvo podrazumijeva opisivanje, mjerenje i tumačenje ekonomskih aktivnosti određenih subjekata. Pri tome, računovodstvo se koristi specifičnim „jezikom“ što se temelji na sustavima standarda, načela, politika, tehnika i propisa koji omogućavaju da obuhvaćene ekonomske aktivnosti budu razumljive korisnicima koji poznaju „računovodstveni jezik“.²

Osnovna svrha računovodstva je pružiti točne informacije donositeljima odluka korisne za poslovno odlučivanje koje se odnose na pronalaženje i upotrebu ekonomskih resursa. Načini na koji se pronalaze i upotrebljavaju ekonomski resursi određuju izgled svjetskih ekonomija. Odluke o pronalaženju sredstava određuju cijene, roba i usluge koje se proizvode, plaće, kvalitete sustava transporta, te zemalja koje će prosperirati ili pretrpjeti ekonomski pad.³

Kako je osnovni zadatak računovodstva prikupljanje i obrada podataka financijske prirode te prezentiranje tako dobivenih informacija zainteresiranim korisnicima. Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvenog procesiranja podataka i pojavljuju se kao nosioci računovodstvenih informacija. Glavni cilj financijskog izvještavanja jest informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i o uspješnosti poslovanja. Informirati korisnike znači predočiti im sve relevantne i pouzdane informacije u obliku i sadržaju lako prepoznatljivom i razumljivom osobama kojima su namijenjene. Te su informacije sadržane u nizu financijskih izvještaja od kojih temeljni čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvješće o novčanom toku, izvješće o promjeni glavnice te bilješke uz financijska izvješća.⁴⁵

² Belak, V. (2006.): Profesionalno računovodstvo, Zgombić&Partneri, Zagreb, str. 4.

³ Računovodstvo temelj poslovnog odlučivanja, Zagreb, str. 4.

⁴ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 36.

⁵ Ivezić, R. (2018): Posebnosti obračuna proizvodnje u odabranom poslovnom subjektu, Pula, str. 2.

2.1 Bilanca

Bilanca je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni datum. Glavno pravilo bilance je ujednačenost aktive i pasive i to tako da aktiva prikazuje imovinu po njenim vrstama i likvidnosti, a pasiva prikazuje izvore po njihovim vrstama i ročnosti. Pasiva odgovara na pitanje iz kojih izvora je stečena ukupna imovina društva odnosno da li je financirana iz vlastitih ili tuđih izvora. Prema međunarodnim standardima elementi koji su u izravnom odnosu s mjerenjem financijskog položaja su imovina, obveze i kapital sa sljedećim definicijama:⁶

- a. Imovina je sredstvo koje je pod kontrolom poduzeća koje proizlazi iz prošlih događaja i od kojega se očekuje da donosi buduće ekonomske koristi
- b. Obveze su postojeći dug poduzeća koje su proizašle iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje smanjenje resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi
- c. Kapital odnosno glavnica ostatak je imovine nakon odbitaka svih obveza.

Navedeni elementi sastavni su dio izvještaja koji se naziva bilanca. Kako bilanca prikazuje svu imovinu, kapital i obveze na određeni datum bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća i koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja.

Za provedbu uspješne financijske analize potrebno je poznavati osnovne elemente bilance kao i problematiku njihova priznavanja i mjerenja. Bilanca prikazuje dvostruki prikaz imovine, jednom prema pojavnom obliku (vrste imovine) i drugi put prema podrijetlu odnosno vlasničkoj strukturi imovine (vlastita i tuđa sredstva). Imovina poduzeća u računovodstvenom obliku naziva se aktiva, a izvori te imovine pasiva. Kako se u aktivi i pasivi promatra struktura imovine, obveza i kapitala bitna je i njihova povezanost i uvjetovanost stoga bilanca mora dati odgovore na sljedeća pitanja.⁷

1. Kakva je financijska snaga poduzeća?

⁶ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 93

⁷ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 94

2. Kakva je likvidnost poduzeća?
3. Kakva je zaduženost poduzeća?
4. Kakva je horizontalna struktura odnosno u kojem omjeru je imovina financirana iz vlastitih i tuđih izvora?
5. Kakva je vertikalna struktura odnosno položaj promatranog poduzeća u odnosu na prethodno razdoblje?

Odgovori na navedena pitanja osnovna su podloga za analizu financijskog položaja utvrđivanja slabosti i nedostataka u poslovanju te predviđanja budućeg razdoblja poslovanja.⁸

2.2 Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka temeljni je financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku (dobit ili gubitak) u određenom vremenskom razdoblju. Račun dobiti i gubitka jedan je od glavnih izvještaja na temelju kojeg menadžment kontrolira poslovanje te donosi svakodnevne poslovne odluke. Uspješnost poslovanja obično se definira kao sposobnost ostvarivanja pojedinih ciljeva. Najčešći cilj jest profitabilnost poslovanja. U kojoj mjeri je cilj ostvaren vidi se u izvještaju računa dobiti i gubitka. Za razliku od bilance koja prikazuje financijski položaj u određenom vremenskom trenutku, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom razdoblju. Glavni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi, rashodi i njihova razlika dobit ili gubitak. Obavljanjem raznih poslovnih aktivnosti dolazi do promjene u imovini poduzeća. U poslovnim aktivnostima dolazi to transformacije jednog oblika imovine u drugi. Novac pribavljen od izvora (vlastiti ili tuđi) ulaže se u nabavu sirovina i materijala, sirovine ulaze u proizvodnju, iz proizvodnje se gotovi proizvodi prodaju kupcima od kojih se dobiva novac. Nakon što se primi novac od kupaca ponovno se nabavljaju od dobavljača sirovine i materijal te se tako obavlja poslovni ciklus. Odnosno u poduzeću konstantno dolazi do transformacije novca u materijalni oblik i obrnuto. Poslovne aktivnosti obavljaju se zahvaljujući sposobnosti i

⁸ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 94

znanju zaposlenika, a računovodstvo prati poslovne procese kao i rezultate koji iz njih proizlaze. Uz odvijanje poslovnih procesa događaju se promjene u imovini i izvorima imovine te na temelju toga nastaju prihodi i rashodi.⁹

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza i to onog dijela koji će utjecati na povećanja dobiti odnosno kapitala. Prihodi se dijele na poslovne i financijske. Poslovni prihodi ostvaruju se iz glavnih poslovnih aktivnosti. Najčešći poslovni prihodi su: prihodi od prodaje proizvoda, trgovačke robe ili prihodi od obavljanja usluga. To su zapravo glavni prihodi od djelatnosti kojom se poduzeće bavi. Poslovni prihodi imaju u strukturi najznačajniji dio u ukupnim prihodima poduzeća. Financijski prihodi javljaju se kao posljedica ulaganja u financijsku imovinu te su rezultat ulaganja viška raspoloživih novčanih sredstava. Poduzeće višak novaca može uložiti u vrijednosne papire ili posuditi drugome poduzeću. Ostvarivanjem naknade kao što su dividende, kamate ili pozitivne tečajne razlike spadaju u financijski prihod poduzeća.¹⁰

Rashodi nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza i onog dijela koji će utjecati na smanjenje dobiti odnosno kapitala. Rashodi se dijele na poslovne i financijske jednako kao i prihodi. Poslovni rashodi nastaju kao vrijednost utroška kao što su sirovine, materijala, strojevi, energija ili ljudski rad te su prijeko potrebni za stvaranje gotovih proizvoda. Financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Financijski rashodi najčešće se pojavljuju u obliku kamata koje poduzeće mora vratiti banci ili društvu za posuđena novčana sredstva, negativnih tečajnih razlika i smanjenja financijskih plasmana.¹¹

Prema MSFI-u prezentiranje financijskih izvješća predviđeno je sastavljanje računa dobiti ili gubitka primjenom:

- a. metode prirodnih vrsta troškova
- b. metode troškova prodanih učinaka (proizvoda).

⁹ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 110

¹⁰ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 112

¹¹ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 114

Na temelju bilance i računa dobiti i gubitka izvode se i drugi izvještaji kao što su izvještaj o novčanom toku, izvještaj o zadržanoj dobiti, izvještaj o izvorima i upotrebi sredstava.¹²

2.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima financijski je izvještaj koji se temelji na promjenama i uporabom novca pojedinog poduzeća. Za razliku od bilance, koja daje informacije o imovini, obvezama i kapitalu poduzetnika na određeni datum, izvještaj o novčanom toku daje informacije o novčanim primitcima i izdatcima iz poslovnih aktivnosti, novčanim primitcima i izdatcima iz investicijskih aktivnosti, primitcima i izdatcima iz financijskih aktivnosti, neto povećanju ili smanjenju novca, novcu na početku razdoblja i novcu na kraju razdoblja koji je ostvaren u obračunskom razdoblju.¹³

Glavni elementi izvještavanja o novčanim tokovima su primitci, izdatci i njihova razlika koja se naziva neto novčani tok. Glavni pojmovi koje treba razumjeti vezani uz novčani tok su sljedeći:¹⁴

- a. Novac koji obuhvaća novac u blagajni i računima u banci
- b. Novčani ekvivalenti predstavljaju kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se vrlo brzo mogu unovčiti
- c. Novčani tokovi su priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata
- d. Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća
- e. Investicijske aktivnosti vezane su uz nabavljanje i stjecanje dugotrajne imovine
- f. Financijske aktivnosti vezane su uz financiranje poslovanja i uglavnom obuhvaćaju promjene vezane uz visinu i strukturu kapitala i obveza
- g. Neto novčani tok razlika je između primitaka i izdataka

¹² Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 117

¹³ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 124

¹⁴ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 125

Razumijevanje navedenih pojmova potrebno je za pravilno sastavljanje i interpretiranje informacija sadržanih u novčanim tokovima. Kako bi se ostvarilo što kvalitetniju informacijsku podlogu potrebno je doći do informacije koliko je poduzeće sposobno stvarati novac iz redovitih aktivnosti i je li to dovoljno za odvijanje normalnih djelatnosti.

Prema MRS-7 primitci i izdaci novca razvrstavaju se u tri vrste aktivnosti:¹⁵

- Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti poduzeća koje ostvaraju prihod i koje imaju najznačajniji utjecaj na rezultat poslovanja. Najčešći primjeri novčanih primitaka i izdataka iz poslovne aktivnosti su
 - a. Primitci na osnovi prodaje robe ili pružanja usluga
 - b. Primitci od provizija, naknada, tantijema
 - c. Primitci od osiguravajućeg društva
 - d. Izdatci dobavljačima za isporučenu robu ili usluge
 - e. Izdatci prema zaposlenima
 - f. Izdatci plaćanja poreza
 - g. Izdatci za premije osiguranja
- Investicijske aktivnosti vezane su uz promjene na dugotrajnoj imovini. One su vezane uz ulaganja u materijalnu imovinu, nematerijalnu imovinu, financijsku imovinu te dugoročna potraživanja. Primitci i izdaci na osnovi investicijskih aktivnosti su
 - a. Primitci od prodaje nekretnina, opreme, postrojenja i ostale materijalne i nematerijalne imovine
 - b. Primitci od povrata danih kredita
 - c. Primitci po osnovi prodaje financijske imovine
 - d. Izdatci za nabavu nekretnina, opreme, postrojenja i ostale materijalne i nematerijalne imovine
 - e. Izdaci za davanje kredita drugima
 - f. Izdaci za kupovinu financijske imovine
- Financijske aktivnosti vezane su uz financiranje poslovanja te obuhvaćaju strukturu obveza i kapitala. Primitci i izdaci na osnovi financijskih aktivnosti su
 - a. Primitci od emisije dionica

¹⁵ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 127

- b. Primitci od emisije obveznica i drugih vrijednosnih papira
- c. Primitci od primljenih kredita
- d. Izdatci za otkup vlastitih dionica
- e. Izdatci za dividende, kamate i ostalo
- f. Izdatci na osnovi otplate kredita

Za izradu izvješća o novčanim tijekovima u MRS-u 7 se navodi dvije metode i to:¹⁶

- a. Direktna metoda izvještavanja (podrazumijeva objavljivanje glavnih skupina bruto novčanih primitaka i izdataka. Uz primjenu direktne metode potrebno je iskazati sve novčane primitke i izdatke za poslovne, investicijske i financijske aktivnosti te prikazati rezultat promjene novca u neto iznosu.)
- b. Indirektna metoda izvještavanja (neto gotovinski tijek izračunava tako da dobitak (gubitak) nakon oporezivanja usklađuje za sve transakcije nenovčane prirode te prihode i rashode vezane za financiranje novčanog tijeka.)

2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala sastavni je dio temeljenih financijskih izvještaja čija je svrha pokazati promjene kapitala koje su nastale između dva obračunska razdoblja te na taj način dati podlogu za prosudbu kvalitete dijela bilančne strukture. Kapital poduzeća sastoji se od uloženog kapitala i zarađenog kapitala. Uloženi kapital i zarađeni kapital dodatno se raščlanjuju na sljedeće pozicije:¹⁷

- i. Upisani kapital
- ii. Premije na emitirane dionice
- iii. Revalorizacijska rezerve
- iv. Rezerve
 - a. zakonske rezerve

¹⁶ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 129

¹⁷ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 131

- b. rezerve za vlastite dionice
- c. statutarne rezerve
- d. ostale rezerve
- v. Zadržana dobit ili preneseni gubitak
- vi. Dobit ili gubitak tekuće godine

Najznačajnija promjena u kapitalu proizlazi iz zadržane dobiti. Iznos zadržane dobiti povećava se sa stvaranjem dobiti, a smanjuje se za iznos ostvarenog gubitka te za iznos dividendi. Ponekad se prikazuje u skraćenoj formi, a sve ostale informacije o promjenama kapitala se onda prikazuju u bilješkama uz financijske izvještaje.¹⁸

2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Pored bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama kapitala postoji niz dodatnih, popratnih iskaza. Jedan od njih su bilješke uz financijske izvještaje. Bilješke uz financijske izvještaje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja pozicija u temeljnim financijskim izvještajima. Bilješke uz financijske izvještaje daju dopunske informacije, koje nisu vidljive iz bročanih podataka, koji se prikazuju u drugim financijskim izvještajima. Upravo zbog toga, ovisno o sadržaju i primijenjenom pristupu u njihovu sastavljanju, bilješke su često ključni financijski izvještaj za korisnike. Pritom posebno treba naglasiti zahtjev da se u bilješkama objave ključne računovodstvene politike, koje su primijenjene u iskazivanju i vrednovanju pojedinih elemenata prihoda, rashoda, imovine, kapitala i obveza. Zahtjevi koje bilješke uz financijske izvještaje trebaju sadržavati prema HSFI 10 su:

- a. Osnove mjerenja korištene za utvrđivanje bruto knjigovodstvene vrijednosti
- b. Korištene metode amortizacije
- c. Vijek upotrebe imovine ili korištene stope amortizacije
- d. Bruto knjigovodstvenu vrijednost i ispravak vrijednosti

¹⁸ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 132

- e. Povezivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju razdoblja kojim se prikazuju povećanja i smanjenja vrijednosti
- f. Iako je definiran opseg bilješki nije definirana forma njihova objavljivanja. Sve što treba objaviti u bilješkama propisano je računovodstvenim standardima kako bi informacije u bilješkama pridonijele kvaliteti i upotrebljivosti informacija kako bi se olakšala analiza kvalitete poslovanja poduzeća.¹⁹

2.6. Pojedinačni pokazatelji analize financijskih izvještaja

Najvažniji instrumenti analize financijskih izvještaja su financijski pokazatelji. Pokazatelji se promatraju kao nositelji informacije koje su potrebne za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća odnosno pokazatelji služe zbog toga da bi se dobila točna podloga za donošenje budućih poslovnih odluka. Glavne skupine pokazatelja analize financijskih izvještaja su:

1. Pokazatelji likvidnosti
2. Pokazatelji zaduženosti
3. Pokazatelji aktivnosti
4. Pokazatelji ekonomičnosti
5. Pokazatelji profitabilnosti
6. Pokazatelji investiranja

Temeljni kriteriji dobrog poslovanja su sigurnost poslovanja i uspješnost poslovanja. Financijski pokazatelji koji prikazuju sigurnost poslovanja odnosno financijsko stanje poduzeća su pokazatelji likvidnosti i pokazatelji zaduženosti, a pokazatelji koji prikazuju uspješnost poslovanja su pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti i pokazatelji investiranja.²⁰

¹⁹ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 134

²⁰ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 43

2.6.1 Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti prikazuju sposobnost poduzeća u podmirivanju dospjelih kratkoročnih obveza. Najčešći pokazatelji likvidnosti su koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske likvidnosti.

Tablica 1. Pokazatelji likvidnosti

Nazivi pokazatelja likvidnosti	Brojnik	Nazivnik
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	Kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac + kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze
Koeficijent financijske likvidnosti	Dugotrajna imovina	Kapital i rezerve + dugoročne obveze

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 46.

Tablica 1. prikazuje izračune pokazatelje likvidnosti gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²¹ Primjerice za izračun koeficijenta trenutne likvidnosti uzima se ukupan novac u poduzeću i dijeli se sa ukupnim kratkoročnim obvezama.

2.6.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti prikazuju strukturu kapitala i načine na koje poduzeće financira vlastitu imovinu. Oni predstavljaju visinu stupnja rizika ulaganja u poduzeće, odnosno određuju veličinu korištenja posuđenih financijskih sredstava. Najčešći pokazatelji zaduženosti su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriva troškova kamata, faktor zaduženosti, stupanj pokriva 1 i stupanj pokriva 2.

²¹ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 46

Tablica 2. Pokazatelji likvidnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
Koeficijent zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	Kapital i rezerve	Ukupna imovina
Koeficijent financiranja	Ukupne obveze	Kapital i rezerve
Pokriće troškova kamata	Zarada prije kamata i poreza	Rashodi od kamata
Faktor zaduženosti	Ukupne obveze	Zadržana dobit + troškovi amortizacije
Stupanj pokrića 1	Kapital i rezerve	Dugotrajna imovina
Stupanj pokrića 2	Kapital i rezerve + dugoročne obveze	Dugotrajna imovina

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 49.

Tablica 2. prikazuje izračune pokazatelje zaduženosti gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²² Primjerice za izračun koeficijenta zaduženosti uzimaju se ukupne obveze poduzeća i dijeli se sa ukupnom imovinom poduzeća.

2.6.3 Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti prikazuju brzinu cirkulacije imovine u poslovanju, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Utvrđuju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Najčešći korišteni pokazatelji su koeficijent obrta ukupne imovine, koeficijent obrta kratkotrajne imovine, koeficijent obrta potraživanja i trajanje naplate potraživanja u danima.

Tablica 3. Pokazatelji aktivnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
-------------------	---------	----------

²² Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 49

Koeficijent obrta ukupne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	Ukupni prihod	Kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	Prihodi od prodaje	Potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	Broj dana u godini (365)	Koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 51.

Tablica 3. prikazuje izračune pokazatelje zaduženosti gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²³ Primjerice za izračun koeficijent obrta ukupne imovine uzimaju se ukupni prihodi poduzeća i dijele se sa ukupnom imovinom poduzeća.

2.6.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju odnose prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jednoj jedinici rashoda. Prema tome proizlazi da se ti pokazatelji ekonomičnosti računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Najčešći korišteni pokazatelji ekonomičnosti su ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost poslovanja, ekonomičnost prodaje, ekonomičnost financiranja, ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti.

Tablica 4. Pokazatelji ekonomičnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja	Poslovni prihodi	Poslovni rashodi
Ekonomičnost prodaje	Prihodi od prodaje	Rashodi od prodaje
Ekonomičnost financiranja	Financijski prihodi	Financijski rashodi

²³ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 49

Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	Ostali poslovni prihodi	Ostali poslovni rashodi
---	-------------------------	-------------------------

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 52.

Tablica 4. prikazuje izračune pokazatelje ekonomičnosti gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²⁴ Primjerice za izračun ekonomičnosti poslovanja ukupni prihodi dijele se sa ukupnim rashodima poduzeća.

2.6.5 Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti poslovanja poduzeća opravdano se svrstavaju u najvažnije dijelove pokazatelja financijske analize. Pokazatelji profitabilnosti povezuju profit s приходima iz prodaje i investicijama, a ukupno promatrani prikazuju ukupnu učinkovitost poslovanja poduzeća. Najčešći korišteni pokazatelji profitabilnosti su neto marža profita, bruto marža profita, neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnost imovine, rentabilnost vlastitog kapitala

Tablica 5. Pokazatelji profitabilnosti

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
Neto marža profita	Neto dobit + rashodi od kamata	Ukupni prihodi
Bruto marža profita	Dobit prije poreza + rashodi od kamata	Ukupni prihodi
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit + rashodi od kamata	Ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	Dobit prije poreza + rashodi od kamata	Ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala	Neto dobit	Kapital i rezerve

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 53.

²⁴ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 52

Tablica 5. prikazuje izračune pokazatelje profitabilnosti gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²⁵ Primjerice za izračun neto marže profita zbraja se neto dobit i rashodi od kamata i dijele se sa ukupnim prihodima poduzeća.

2.6.6. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja mjere uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. Osim podataka iz financijskih izvještaja za izračun ovih pokazatelja potrebni su podaci sa burze. Najčešći korišteni pokazatelji investiranja su dobit po dionici, dividenda po dionici, odnos isplate dividendi, odnos cijene i dobiti po dionici, ukupna rentabilnost dionice i dividendna rentabilnost dionice.

Tablica 6. Pokazatelji investiranja

Naziv pokazatelja	Brojnik	Nazivnik
Dobit po dionici	Neto dobit	Broj dionica
Dividenda po dionici	Ukupna isplata dividende	Broj dionica
Odnos isplate po dionici	Dividenda po dionici	Dobit po dionici
Odnos cijene i dobiti po dionici	Tržišna cijena dionice	Dobit po dionici
Ukupna rentabilnost dionice	Dobit po dionici	Tržišna cijena dionice
Dividendna rentabilnost dionice	Dividenda po dionici	Tržišna cijena dionice

Izvor: Žager, L. (2020):. Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 56.

Tablica 6. prikazuje izračune pokazatelje investiranja gdje se ukupni zbroj stavke iz pojedinog stupa „Brojnik“ dijele sa ukupnim zbrojem iz stavke pojedinog stupa „Nazivnik“.²⁶ Primjerice za izračun dobiti po dionici neto dobit se dijeli sa ukupnim brojem dionica poduzeća.

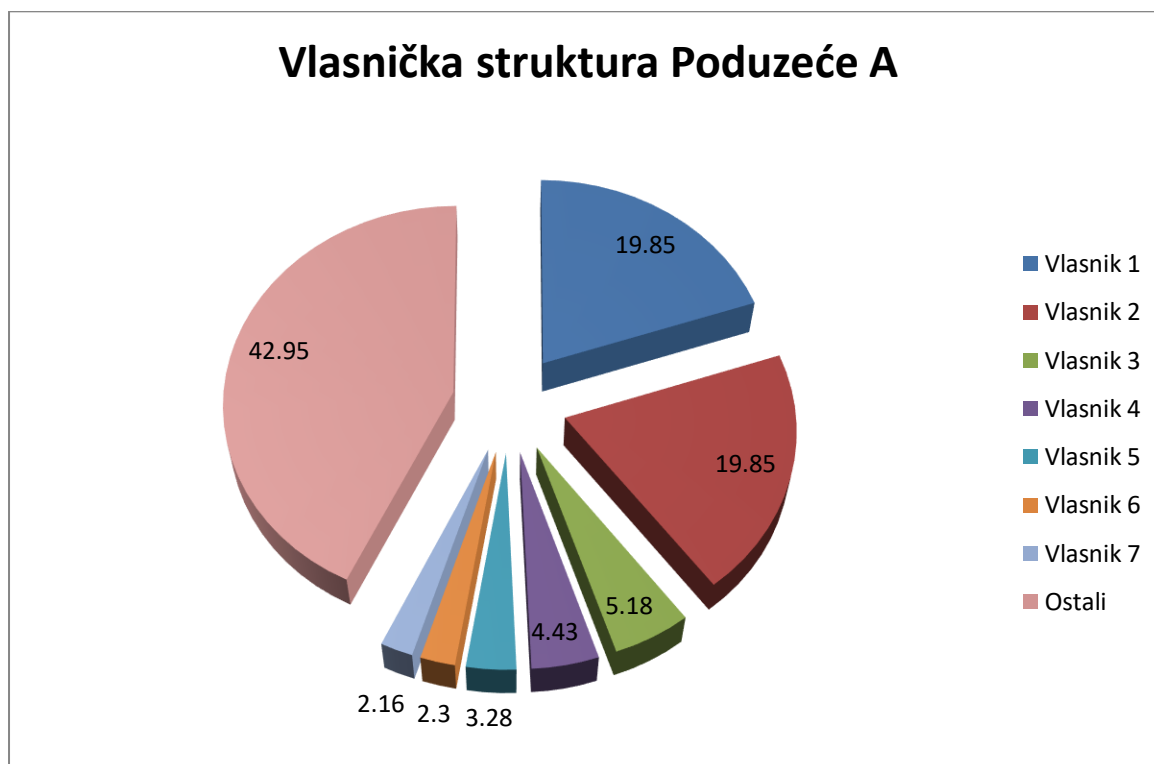
²⁵ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 53

²⁶ Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještavanja Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika ,Zagreb, str. 56

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA A

Poduzeće A vodeća je hrvatska turistička kompanija koja upravlja hotelima, ljetovalištima i kamping ljetovalištima sa sjedištem u gradu A. Poduzeće A osnovano je 19XX. godine kada je osnovana prethodna kompanija A sa ciljem upravljanja hotelima, kamping ljetovalištima i restoranima u gradu A. U razdoblju od 19XX. do 19XX. prethodna kompanija A bilježi dinamičan rast te je u međuvremenu sagrađeno 8 hotela i 2 kamping odmarališta. Od 19XX. do 20XX. godine dolazi do privatizacije i osnivanja A fonda, najvećeg privatizacijsko-investicijskog fonda tijekom razdoblja vaučerske privatizacije u Hrvatskoj. Od 20XX. godine kompanije A.1 d.d., A.2 d.d. i A.3 d.d. pripajaju se kompaniji A.4 d.d. koja se potom integrira u Poduzeće A. Tako konsolidirana kompanija počinje djelovati pod imenom Poduzeće A. Dionica poduzeća A uvrštena je od 20XX. godine na Zagrebačkoj burzi.²⁷

Grafikon 1. Prikaz vlasničke strukture Poduzeće A

Izvor: Zagrebačka burza: <https://zse.hr>

²⁷ Službena stranica Poduzeća A

Vlasništvo Poduzeća A je otvorenog tipa gdje su najveći dioničari Vlasnik 1 i Vlasnik 2 sa pojedinim udjelima od 19,85%. Ostali vlasnici su kompanije Vlasnik 3 5,18%, Vlasnik 4 2,16% te investicijski fondovi i manji dioničari.

Poduzeće A danas upravlja sa 36 hotela i ljetovališta i 15 kamping ljetovališta koja se nalaze u Istri, na otocima Krku, Rabu i Hvaru, u Makarskoj i Dubrovniku te izvan Republike Hrvatske u posjeduju hotel u Austriji. Poduzeće A može smjestiti oko 58.000 gostiju dnevno s ciljem pružanja savršenog odmora i autentičnog doživljaja za svakog pojedinog gosta.²⁸

3.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća A

Tablica 7. Vertikalna analiza bilance Poduzeća A

Naziv pozicije	2018.	%	2019.	%	2020.	%	2021.	%
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0		0		0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	5.310.891.538	93,68%	5.856.396.314	90,16%	6.087.157.859	88,48%	5.671.819.566	82,04%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	53.726.810	0,95%	56.189.081	0,87%	46.400.186	0,67%	39.086.495	0,57%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softveri i ostala prava	46.298.666	0,82%	48.975.762	0,75%	37.551.928	0,55%	30.356.827	0,44%
3. Goodwill	6.567.609	0,12%	6.567.609	0,10%	6.567.609	0,10%	6.567.609	0,09%
II. MATERIJALNA IMOVINA	5.111.237.027	90,16%	5.558.203.413	85,57%	5.662.917.241	82,31%	5.221.568.500	75,53%
1. Zemljište	973.018.037	17,16%	977.452.631	15,05%	976.429.207	14,19%	980.924.514	14,19%
2. Građevinski objekti	3.331.975.756	58,78%	3.587.267.668	55,23%	3.560.463.801	51,75%	3.363.126.345	48,65%
3. Postrojenja i oprema	443.971.567	7,83%	516.603.969	7,95%	488.743.200	7,10%	432.241.488	6,25%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	132.923.120	2,34%	145.663.553	2,24%	116.542.756	1,69%	100.025.874	1,45%
6. Predumovi za materijalnu imovinu	12.350.960	0,22%	2.947.521	0,05%	988.061	0,01%	42.528	0,00%
7. Materijalna imovina u pripremi	160.356.644	2,83%	247.269.828	3,81%	443.016.063	6,44%	288.533.889	4,17%
8. Ostala materijalna imovina	47.000.469	0,83%	74.548.777	1,15%	72.791.725	1,06%	53.493.881	0,77%
9. Ulaganje u nekretnine	9.640.474	0,17%	6.449.466	0,10%	3.942.428	0,06%	3.179.981	0,05%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	20.074.375	0,35%	48.171.781	0,74%	46.430.294	0,67%	82.071.741	1,19%
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0,00%	47.667.787	0,73%	46.054.207	0,67%	76.533.067	1,11%
7. Ulaganja u vrijednosne papire	4.289.892	0,08%	220.656	0,00%	147.054	0,00%	220.812	0,00%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	15.590.772	0,28%	113.338	0,00%	89.033	0,00%	5.177.862	0,07%
IV. POTRAŽIVANJA	147.290	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V. ODGOBENA POREZNA IMOVINA	125.706.036	2,22%	193.832.039	2,98%	331.410.138	4,82%	329.092.830	4,76%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	332.775.548	5,87%	618.567.076	9,52%	737.066.269	10,71%	1.217.957.755	17,62%

²⁸ Službena stranica poduzeća A

I. ZALIHE	25.447.350	0,45%	25.825.011	0,40%	30.335.208	0,44%	26.310.071	0,38%
II. POTRAŽIVANJA	45.442.095	0,80%	41.771.516	0,64%	40.184.920	0,58%	38.388.235	0,56%
3. Potraživanja od kupaca	33.928.832	0,60%	18.474.596	0,28%	23.776.150	0,35%	17.995.662	0,26%
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	1.428.327	0,03%	936.299	0,01%	297.549	0,00%	738.835	0,01%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	7.256.256	0,13%	18.377.083	0,28%	10.162.443	0,15%	9.116.616	0,13%
6. Ostala potraživanja	1.448.655	0,03%	1.600.298	0,02%	4.350.175	0,06%	3.243.410	0,05%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	43.750	0,00%	827.911	0,01%	613.241	0,01%	38.001.625	0,55%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	261.842.353	4,62%	550.142.638	8,47%	665.932.900	9,68%	1.115.257.824	16,13%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	25.278.400	0,45%	20.339.193	0,31%	55.358.952	0,80%	23.768.145	0,34%
E) UKUPNO AKTIVA	5.668.945.486	100,00%	6.495.302.583	100,00%	6.879.583.080	100,00%	6.913.545.466	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	58.014.172	1,02%	54.355.927	0,84%	54.261.380	0,79%	54.173.148	0,78%
Pasiva								
A) KAPITAL I REZERVE	2.758.532.748	48,66%	3.219.069.759	49,56%	2.863.857.326	41,63%	3.311.057.807	47,89%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.672.021.210	29,49%	1.672.021.210	25,74%	1.672.021.210	24,30%	1.672.021.210	24,18%
II. KAPITALNE REZERVE	5.304.283	0,09%	5.223.432	0,08%	5.223.432	0,08%	5.223.432	0,08%
III. REZERVE IZ DOBITI	94.297.196	1,66%	95.998.078	1,48%	98.511.512	1,43%	98.247.550	1,42%
1. Zakonske rezerve	83.601.061	1,47%	83.601.061	1,29%	83.601.061	1,22%	83.601.061	1,21%
2. Rezerve za vlastite dionice	96.815.284	1,71%	136.815.284	2,11%	136.815.284	1,99%	136.815.284	1,98%
3. Vlastite dionice i udjeli	-86.119.149	-1,52%	-124.418.267	-1,92%	-124.418.267	-1,81%	-124.418.267	-1,80%
5. Ostale rezerve	0	0,00%	0	0,00%	2.513.434	0,04%	2.249.472	0,03%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	905.282	0,02%	61.474	0,00%	872	0,00%	81.109	0,00%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	348.674.430	6,15%	430.206.412	6,62%	715.882.878	10,41%	388.045.406	5,61%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	235.337.282	4,15%	284.535.940	4,38%	-329.593.506	-4,79%	104.374.607	1,51%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	401.993.065	7,09%	731.023.213	11,25%	701.810.928	10,20%	1.043.064.493	15,09%
B) REZERVIRANJA	77.311.656	1,36%	125.529.523	1,93%	141.118.430	2,05%	166.154.627	2,40%
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	10.114.484	0,18%	13.875.517	0,21%	26.089.854	0,38%	29.827.505	0,43%
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	67.197.172	1,19%	51.607.209	0,79%	57.420.166	0,83%	50.117.237	0,72%
6. Druga rezerviranja	0	0,00%	60.046.797	0,92%	57.608.410	0,84%	86.209.885	1,25%
C) DUGOROČNE OBVEZE	2.284.143.535	40,29%	2.546.866.358	39,21%	2.867.349.347	41,68%	2.614.508.279	37,82%
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	8.943.000	0,16%	2.652.000	0,04%	0	0,00%	0	0,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	2.198.942.318	38,79%	2.443.662.677	37,62%	2.770.275.555	40,27%	2.547.107.295	36,84%
10. Ostale dugoročne obveze	7.615.740	0,13%	37.505.640	0,58%	38.781.433	0,56%	15.636.060	0,23%
11. Odgođena porezna obveza	68.561.477	1,21%	63.046.041	0,97%	58.292.359	0,85%	51.764.924	0,75%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	425.784.158	7,51%	526.341.998	8,10%	934.437.190	13,58%	733.966.582	10,62%
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	103.000	0,00%	2.755.000	0,04%	5.304.000	0,08%	0	0,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	227.211.496	4,01%	285.262.246	4,39%	733.061.607	10,66%	565.523.996	8,18%
7. Obveze za predujmove	38.933.044	0,69%	38.363.694	0,59%	69.608.737	1,01%	40.344.672	0,58%
8. Obveze prema dobavljačima	112.908.087	1,99%	145.722.270	2,24%	61.808.783	0,90%	67.470.609	0,98%
10. Obveze prema zaposlenicima	28.396.296	0,50%	29.133.042	0,45%	19.186.775	0,28%	28.794.007	0,42%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	11.757.015	0,21%	12.309.349	0,19%	6.130.006	0,09%	16.508.477	0,24%
14. Ostale kratkoročne obveze	2.439.575	0,04%	12.383.396	0,19%	32.322.810	0,47%	14.905.940	0,22%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA	123.173.389	2,17%	77.494.945	1,19%	72.820.787	1,06%	87.858.171	1,27%
F) UKUPNO – PASIVA	5.668.945.486	100,00%	6.495.302.583	100,00%	6.879.583.080	100,00%	6.913.545.466	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	58.014.172	1,02%	54.355.927	0,84%	54.261.380	0,79%	54.173.148	0,78%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 7. prikazuje vertikalnu analizu bilance Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Dugotrajna materijalna imovina ima najveći udio u ukupnoj aktivi 93,68% u 2018. godini koja bilježi postepeno smanjenje na 82,04% u 2021. godini. Najveći udio u dugotrajnoj imovini je materijalna imovina točnije građevinski objekti 58,78% u 2018. godini odnosno 48,65% u 2021. godini, zemljišta 17,16% u 2018. godini odnosno 14,9% u 2021. godini i postrojenje i oprema 7,83% u 2018. godini odnosno 6,25% u 2021. godini u ukupnoj aktivi što je očekivano za kompaniju koja se bavi turističkim djelatnostima. Materijalna imovina u pripremi ima povećanje udjela sa 2,82% u 2018. godini na 6,44% u 2020. godini kada je moguće da je kompanija zbog manjeg broja turista za vrijeme korona krize odlučila više ulagati u materijalnu imovinu. Kratkotrajna imovina ima udio od 5,87% u 2018. godini i bilježi značajnije povećanje na 17,62% u 2021. godini. Zalihe 0,45% u 2018. godini odnosno 0,38% u 2021. godini imaju zanemariv udio u ukupnoj aktivi što je očekivano za kompaniju koja se bavi turističkim djelatnostima. Poduzeća A nema problema s naplatom potraživanja pa ukupna potraživanja iznose 0,80% u 2018. godini odnosno 0,56%. što je daleko bolje od kompanija koje posluju u drugim sektorima. Najveća stavka kratkotrajne imovine je novac u banci i blagajni koje bilježi značajan rast od 4,62% u 2018. godini na 16,13% u 2021. godini.

Kapital i rezerve najveća su stavka u ukupnoj pasivi 48,66% u 2018. godini koja nema značajne promjene u odnosu na 2021. godinu 47,89%. Najveći udio u kapitalu i rezervama je temeljni kapital 29,49% u 2018. godini odnosno 24,18% u 2021. godini. Nakon temeljnog kapitala slijedi zadržana dobit 6,15% u 2018. godini koja je povećana na 10,41% u 2020 godini te zatim smanjena na 5,61% u 2021. godini zbog pokrivanja gubitka poslovanja iz 2020. godine uzrokovanom manjem broju dolazaka turista zbog korona krize. Poduzeće A ostvarivalo je poslovnu dobit u svim godinama osim u 2020. godini zbog korona krize. Dobitak poslovne godine u 2018 godini iznosi 4,15%, gubitak poslovne godine u 2020. godini -4,79% i dobitak poslovne godine 1,51% u 2021. godini ukupne pasive. Dugoročne obveze iznose 40,29% u 2018. godini uz lagani pad na 37,82% u 2021. godini. Najveća stavka dugoročnih obveza su obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama. Kratkoročne obveze

povećale su se sa 7,51% u 2018. godini na 13,58% u 2020. godini dok u 2021 iznose 10,62% ukupne pasive.

3.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Tablica 8. Vertikalni prikaz računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Naziv pozicije	2018.		2019.		2020.		2021.	
I. POSLOVNI PRIHODI	1.990.984.717	97,23%	2.207.678.790	99,50%	675.610.635	96,94%	1.644.008.023	97,86%
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.961.413.631	95,78%	2.139.319.744	96,42%	642.478.457	92,19%	1.605.127.860	95,55%
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	361.270	0,02%	510.082	0,02%	460.699	0,07%	325.986	0,02%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	29.209.816	1,43%	67.848.964	3,06%	32.671.479	4,69%	38.554.177	2,30%
II. POSLOVNI RASHODI	1.707.437.899	83,38%	1.913.825.576	86,25%	1.070.375.000	153,59%	1.507.033.397	89,71%
2. Materijalni troškovi	552.089.395	26,96%	609.249.061	27,46%	254.642.998	36,54%	458.262.170	27,28%
a) Troškovi sirovina i materijala	328.413.023	16,04%	364.623.025	16,43%	136.855.464	19,64%	252.132.447	15,01%
b) Troškovi prodane robe	3.380.801	0,17%	4.812.122	0,22%	4.306.456	0,62%	10.440.758	0,62%
c) Ostali vanjski troškovi	220.295.571	10,76%	239.813.914	10,81%	113.481.078	16,28%	195.688.965	11,65%
3. Troškovi osoblja	541.715.389	26,45%	583.409.043	26,29%	189.951.093	27,26%	353.175.910	21,02%
a) Neto plaće i nadnice	331.617.032	16,19%	363.407.404	16,38%	122.043.480	17,51%	218.086.856	12,98%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	135.404.814	6,61%	144.444.646	6,51%	46.270.696	6,64%	88.789.363	5,29%
c) Doprinosi na plaće	74.693.543	3,65%	75.556.993	3,41%	21.636.917	3,10%	46.299.691	2,76%
4. Amortizacija	410.521.539	20,05%	474.514.405	21,39%	496.444.044	71,24%	507.335.969	30,20%
5. Ostali troškovi	174.686.587	8,53%	197.392.249	8,90%	89.097.655	12,78%	134.450.892	8,00%
6. Vrijednosna usklađenja	385.273	0,02%	587.773	0,03%	1.509.899	0,22%	1.669.684	0,10%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	385.273	0,02%	587.773	0,03%	1.509.899	0,22%	1.669.684	0,10%
7. Rezerviranja	7.126.272	0,35%	8.827.807	0,40%	28.714.012	4,12%	40.313.157	2,40%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	4.409.973	0,22%	4.890.058	0,22%	19.091.188	2,74%	9.404.520	0,56%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	2.688.556	0,13%	3.937.749	0,18%	9.622.824	1,38%	2.744.361	0,16%
f) Druga rezerviranja	27.743	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	28.164.276	1,68%
8. Ostali poslovni rashodi	20.913.444	1,02%	39.845.238	1,80%	10.015.299	1,44%	11.825.615	0,70%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	56.790.053	2,77%	10.673.119	0,48%	21.291.138	3,06%	35.353.682	2,10%
7. Ostali prihodi s osnovne kamata	528.885	0,03%	654.052	0,03%	674.539	0,10%	307.295	0,02%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	47.598.882	2,32%	4.215.065	0,19%	889.846	0,13%	11.680.384	0,70%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	4.696.029	0,23%	0	0,00%	0	0,00%	4.503.563	0,27%
10. Ostali financijski prihodi	3.966.257	0,19%	5.804.002	0,26%	19.726.753	2,83%	18.862.440	1,12%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	82.255.368	4,02%	72.530.819	3,27%	125.931.773	18,07%	71.256.632	4,24%
3. Rashodi s osnovne kamata i slični rashodi	49.874.101	2,44%	55.020.340	2,48%	63.062.608	9,05%	66.258.463	3,94%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	18.895.559	0,92%	4.868.851	0,22%	41.917.880	6,01%	0	0,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske	10.757.668	0,53%	10.651.214	0,48%	17.843.787	2,56%	0	0,00%

imovine								
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	0	0,00%	1.690	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Ostali financijski rashodi	2.728.040	0,13%	1.988.724	0,09%	3.107.498	0,45%	4.998.169	0,30%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0,00%	476.257	0,02%	0	0,00%	547.970	0,03%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0,00%	0	0,00%	1.643.580	0,24%	144.413	0,01%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	2.047.774.770	100,00%	2.218.828.166	100,00%	696.901.773	100,00%	1.679.909.675	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	1.789.693.267	87,40%	1.986.356.395	89,52%	1.197.950.353	171,90%	1.578.434.442	93,96%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	258.081.503	12,60%	232.471.771	10,48%	-501.048.580	-71,90%	101.475.233	6,04%
1. Dobit prije oporezivanja	258.081.503	12,60%	232.471.771	10,48%	0	0,00%	101.475.233	6,04%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0,00%	0	0,00%	-501.048.580	-71,90%	0	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	18.893.996	0,92%	-73.379.909	-3,31%	-142.242.789	-20,41%	-7.232.013	-0,43%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	239.187.507	11,68%	305.851.680	13,78%	-358.805.791	-51,49%	108.707.246	6,47%
1. Dobit razdoblja	239.187.507	11,68%	305.851.680	13,78%	0	0,00%	108.707.246	6,47%
2. Gubitak razdoblja	0	0,00%	0	0,00%	-358.805.791	-51,49%	0	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 8. prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poslovni prihodi čine najveći udio u ukupnim poslovnim prihodima od čega prihodi od prodaje u ukupnim prihodima imaju 95,78% u 2018. godini odnosno 95,55% u 2021. godini. Udio poslovnih rashoda u ukupnim prihodima se kroz godine povećavao sa 83,38% u 2018. godini na 153,59% u 2020. godini odnosno 89,71% u 2021. godini. Materijalni troškovi nemaju značajnih promjena kroz godine i iznose 26,96% u 2018. odnosno 27,28% u 2021. godinu. Troškovi osoblja također se nisu značajno mijenjali u odnosu na ukupne prihode 26,45% u 2018. godini odnosno 21,02% u 2021. godini Poduzeća A zaposlila je manji broj sezonskih radnika u 2020. godini za vrijeme korona krize proporcionalno broju turista koje su imali stoga troškovi osoblja se nisu značajno mijenjali u odnosu na ukupne prihode. Amortizacija iznosi 20,05% u 2018. godini te dolazi do naglog povećanja na 71,24% u 2020. godini odnosno 30,20% u 2021. godini. Kao razlog visokog povećanja amortizacije u 2020. godini u ukupnim prihodima je manji broja turista za vrijeme korona krize pa su ukupni prihodi bili značajno niži u odnosu na prethodne godine dok su fiksni troškovi ostali podjednaki. Financijski prihodi predstavljaju maleni udio u ukupnim prihodima 2,77% u 2018. godini odnosno 2,10% u 2021. godini. Financijski rashodi povećali su se za vrijeme

korona krize sa 4,02% u 2018. godini na 18,07% u 2020. godini odnosno 4,24% u 2021. godini. Najveća stavka financijskih rashoda su rashodi s osnove kamata i slični rashodi. Ukupni rashodi u ukupnim prihodima iznosili su 87,40% u 2018. godini, 171,90% u 2020. godini i 93,96% u 2021. godini. Dobitak ili gubitak prije oporezivanja značajno se smanjivao u odnosu na ukupne prihode 12,60% u 2018. godini, -71,90% u 2020. godini i 6,04% u 2021. godini. Dobit razdoblja iznosi 11,68% u 2018. godini, gubitak razdoblja iznosi -51,49% u 2020. godini i dobitak 6,47% u 2021. godini u ukupnim prihodima. Gubitak poslovne godine od -51,49% u ukupnim prihodima za 2020. godinu pokazatelj je lošeg poslovanja uzrokovanom korona krizom, međutim dobitak poslovne godine od 6,04% u ukupnim prihodima pokazuje kako je unutar godinu dana Poduzeće A prevladala krizu i stabilizirala poslovanje.

3.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeće A

Tablica 9. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeće A

Naziv pozicije	2018.	2019.	2018.-2019.	2020.	2019.-2020.	2021.	2020.-2021.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0		0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	5.310.891.538	5.856.396.314	10,27%	6.087.157.859	3,94%	5.671.819.566	-6,82%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	53.726.810	56.189.081	4,58%	46.400.186	-17,42%	39.086.495	-15,76%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softveri i ostala prava	46.298.666	48.975.762	5,78%	37.551.928	-23,33%	30.356.827	-19,16%
3. Goodwill	6.567.609	6.567.609	0,00%	6.567.609	0,00%	6.567.609	0,00%
II. MATERIJALNA IMOVINA	5.111.237.027	5.558.203.413	8,74%	5.662.917.241	1,88%	5.221.568.500	-7,79%
1. Zemljište	973.018.037	977.452.631	0,46%	976.429.207	-0,10%	980.924.514	0,46%
2. Građevinski objekti	3.331.975.756	3.587.267.668	7,66%	3.560.463.801	-0,75%	3.363.126.345	-5,54%
3. Postrojenja i oprema	443.971.567	516.603.969	16,36%	488.743.200	-5,39%	432.241.488	-11,56%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	132.923.120	145.663.553	9,58%	116.542.756	-19,99%	100.025.874	-14,17%
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	12.350.960	2.947.521	-76,14%	988.061	-66,48%	42.528	-95,70%
7. Materijalna imovina u pripremi	160.356.644	247.269.828	54,20%	443.016.063	79,16%	288.533.889	-34,87%
8. Ostala materijalna imovina	47.000.469	74.548.777	58,61%	72.791.725	-2,36%	53.493.881	-26,51%
9. Ulaganje u nekretnine	9.640.474	6.449.466	-33,10%	3.942.428	-38,87%	3.179.981	-19,34%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	20.074.375	48.171.781	139,97%	46.430.294	-3,62%	82.071.741	76,76%
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0	47.667.787	0,00%	46.054.207	-3,39%	76.533.067	66,18%
7. Ulaganja u vrijednosne papire	4.289.892	220.656	-94,86%	147.054	-33,36%	220.812	50,16%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	15.590.772	113.338	-99,27%	89.033	-21,44%	5.177.862	5715,67%
IV. POTRAŽIVANJA	147.290	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%

V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	125.706.036	193.832.039	54,19%	331.410.138	70,98%	329.092.830	-0,70%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	332.775.548	618.567.076	85,88%	737.066.269	19,16%	1.217.957.755	65,24%
I. ZALIHE	25.447.350	25.825.011	1,48%	30.335.208	17,46%	26.310.071	-13,27%
II. POTRAŽIVANJA	45.442.095	41.771.516	-8,08%	40.184.920	-3,80%	38.388.235	-4,47%
3. Potraživanja od kupaca	33.928.832	18.474.596	-45,55%	23.776.150	28,70%	17.995.662	-24,31%
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	1.428.327	936.299	-34,45%	297.549	-68,22%	738.835	148,31%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	7.256.256	18.377.083	153,26%	10.162.443	-44,70%	9.116.616	-10,29%
6. Ostala potraživanja	1.448.655	1.600.298	10,47%	4.350.175	171,84%	3.243.410	-25,44%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	43.750	827.911	1792,37%	613.241	-25,93%	38.001.625	6096,85%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	261.842.353	550.142.638	110,10%	665.932.900	21,05%	1.115.257.824	67,47%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	25.278.400	20.339.193	-19,54%	55.358.952	172,18%	23.768.145	-57,07%
E) UKUPNO AKTIVA	5.668.945.486	6.495.302.583	14,58%	6.879.583.080	5,92%	6.913.545.466	0,49%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	58.014.172	54.355.927	-6,31%	54.261.380	-0,17%	54.173.148	-0,17%
Pasiva							
A) KAPITAL I REZERVE	2.758.532.748	3.219.069.759	16,69%	2.863.857.326	-11,03%	3.311.057.807	15,62%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.672.021.210	1.672.021.210	0,00%	1.672.021.210	0,00%	1.672.021.210	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	5.304.283	5.223.432	-1,52%	5.223.432	0,00%	5.223.432	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	94.297.196	95.998.078	1,80%	98.511.512	2,62%	98.247.550	-0,27%
1. Zakonske rezerve	83.601.061	83.601.061	0,00%	83.601.061	0,00%	83.601.061	0,00%
2. Rezerve za vlastite dionice	96.815.284	136.815.284	41,32%	136.815.284	0,00%	136.815.284	0,00%
3. Vlastite dionice i udjeli	-86.119.149	-124.418.267	44,47%	-124.418.267	0,00%	-124.418.267	0,00%
5. Ostale rezerve	0	0	0,00%	2.513.434	0,00%	2.249.472	-10,50%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	905.282	61.474	-93,21%	872	-98,58%	81.109	9201,49%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	348.674.430	430.206.412	23,38%	715.882.878	66,40%	388.045.406	-45,79%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	235.337.282	284.535.940	20,91%	-329.593.506	-215,84%	104.374.607	-131,67%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	401.993.065	731.023.213	81,85%	701.810.928	-4,00%	1.043.064.493	48,62%
B) REZERVIRANJA	77.311.656	125.529.523	62,37%	141.118.430	12,42%	166.154.627	17,74%
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	10.114.484	13.875.517	37,18%	26.089.854	88,03%	29.827.505	14,33%
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	67.197.172	51.607.209	-23,20%	57.420.166	11,26%	50.117.237	-12,72%
6. Druga rezerviranja	0	60.046.797	0,00%	57.608.410	-4,06%	86.209.885	49,65%
C) DUGOROČNE OBVEZE	2.284.143.535	2.546.866.358	11,50%	2.867.349.347	12,58%	2.614.508.279	-8,82%
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	8.943.000	2.652.000	-70,35%	0	-100,00%	0	0,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	2.198.942.318	2.443.662.677	11,13%	2.770.275.555	13,37%	2.547.107.295	-8,06%
10. Ostale dugoročne obveze	7.615.740	37.505.640	392,48%	38.781.433	3,40%	15.636.060	-59,68%
11. Odgođena porezna obveza	68.561.477	63.046.041	-8,04%	58.292.359	-7,54%	51.764.924	-11,20%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	425.784.158	526.341.998	23,62%	934.437.190	77,53%	733.966.582	-21,45%
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	103.000	2.755.000	2574,76%	5.304.000	92,52%	0	-100,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	227.211.496	285.262.246	25,55%	733.061.607	156,98%	565.523.996	-22,85%
7. Obveze za predujmove	38.933.044	38.363.694	-1,46%	69.608.737	81,44%	40.344.672	-42,04%
8. Obveze prema dobavljačima	112.908.087	145.722.270	29,06%	61.808.783	-57,58%	67.470.609	9,16%
10. Obveze prema zaposlenicima	28.396.296	29.133.042	2,59%	19.186.775	-34,14%	28.794.007	50,07%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	11.757.015	12.309.349	4,70%	6.130.006	-50,20%	16.508.477	169,31%
14. Ostale kratkoročne obveze	2.439.575	12.383.396	407,60%	32.322.810	161,02%	14.905.940	-53,88%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	123.173.389	77.494.945	-37,08%	72.820.787	-6,03%	87.858.171	20,65%

F) UKUPNO – PASIVA	5.668.945.486	6.495.302.583	14,58%	6.879.583.080	5,92%	6.913.545.466	0,49%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	58.014.172	54.355.927	-6,31%	54.261.380	-0,17%	54.173.148	-0,16%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 9. prikazuje horizontalnu analizu bilance Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Ukupna je bilanca je konstantom porastu unatoč utjecaja Korona krize 2020. godine. Međutim kroz godine se bilježi usporavanje rasta nakon porasta od 14,58% u 2019. godini slijedi blaži rast od 5,92% u 2020. godini te 0,49% u 2021. godini. Materijalna imovina nakon rasta u prve tri godine, pokazuje pad od 7,79% u 2021. godini. Sve kategorije dugotrajne materijalne imovine bilježe negativni trend osim zemljišta. Poduzeća A uložilo je 76,5 milijuna kuna u dionice povezanih društva. Odgođena porezna imovina iznosi u 2021. godini iznosi preko 329 milijuna kuna, što je 204 milijuna kuna više nego 2018. godine. Zalihe i potraživanja su ostale slične veličine kroz promatrano razdoblje. Kratkotrajna financijska imovina je porasla na 38 milijuna kuna u zadnjoj godini. Najveći porast stavke u aktivi od 854 milijuna kuna u zadnje 4 godine je novac u banci i blagajni koja krajem 2021. godine iznosi preko 1 milijardu i 115 milijuna kuna. Kapital i rezerve su ostale slične veličine u promatranom razdoblju, dok je zadržana dobit dosegla 715,8 milijuna kuna 2020. godini te se smanjila na 388 milijuna kuna u 2021. godini. Manjinski interes porastao je promatranom razdoblju za 342 milijuna kuna odnosno 48,62%. Dugoročne obaveze porasle su u prve 3 godine promatranog razdoblja, dok su u 2021. godini smanjene za -8,82% u odnosu na godinu ranije. Kratkoročne obaveze povećale su se u 2019. godini na iznos od 934 milijuna kuna te su se zatim smanjile na 733,9 milijuna kuna u 2021. godini. Najznačajnija stavka ove kategorije su kratkotrajne obaveze prema bankama i ostalim financijskim institucijama. Obveze prema dobavljačima se prepolovila u zadnje dvije godine te je smanjenje iznosilo -57,58 u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu. Poduzeće A je uspješno restrukturirao svoju bilancu nakon Korona krize 2020. godine.

3.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Tablica 10. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Naziv pozicije	2018.	2019.	2018.- 2019.	2020.	2019.- 2020.	2021.	2020.- 2021.
I. POSLOVNI PRIHODI	1.990.984.717	2.207.678.790	10,88%	675.610.635	-69,40%	1.644.008.023	143,34%
1. Prihodi od prodaje s poduzeticima unutar grupe	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.961.413.631	2.139.319.744	9,07%	642.478.457	-69,97%	1.605.127.860	149,83%
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	361.270	510.082	41,19%	460.699	-9,68%	325.986	-29,24%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	29.209.816	67.848.964	132,28%	32.671.479	-51,85%	38.554.177	18,01%
II. POSLOVNI RASHODI	1.707.437.899	1.913.825.576	12,09%	1.070.375.000	-44,07%	1.507.033.397	40,79%
2. Materijalni troškovi	552.089.395	609.249.061	10,35%	254.642.998	-58,20%	458.262.170	79,96%
a) Troškovi sirovina i materijala	328.413.023	364.623.025	11,03%	136.855.464	-62,47%	252.132.447	84,23%
b) Troškovi prodane robe	3.380.801	4.812.122	42,34%	4.306.456	-10,51%	10.440.758	142,44%
c) Ostali vanjski troškovi	220.295.571	239.813.914	8,86%	113.481.078	-52,68%	195.688.965	72,44%
3. Troškovi osoblja	541.715.389	583.409.043	7,70%	189.951.093	-67,44%	353.175.910	85,93%
a) Neto plaće i nadnice	331.617.032	363.407.404	9,59%	122.043.480	-66,42%	218.086.856	78,70%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	135.404.814	144.444.646	6,68%	46.270.696	-67,97%	88.789.363	91,89%
c) Doprinosi na plaće	74.693.543	75.556.993	1,16%	21.636.917	-71,36%	46.299.691	113,98%
4. Amortizacija	410.521.539	474.514.405	15,59%	496.444.044	4,62%	507.335.969	2,19%
5. Ostali troškovi	174.686.587	197.392.249	13,00%	89.097.655	-54,86%	134.450.892	50,90%
6. Vrijednosna usklađenja	385.273	587.773	52,56%	1.509.899	156,88%	1.669.684	10,58%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	385.273	587.773	52,56%	1.509.899	156,88%	1.669.684	10,58%
7. Rezerviranja	7.126.272	8.827.807	23,88%	28.714.012	225,27%	40.313.157	40,40%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	4.409.973	4.890.058	10,89%	19.091.188	290,41%	9.404.520	-50,74%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	2.688.556	3.937.749	46,46%	9.622.824	144,37%	2.744.361	-71,48%
f) Druga rezerviranja	27.743	0	-100,00%	0	0,00%	28.164.276	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	20.913.444	39.845.238	90,52%	10.015.299	-74,86%	11.825.615	18,08%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	56.790.053	10.673.119	-81,21%	21.291.138	99,48%	35.353.682	66,05%
7. Ostali prihodi s osnove kamata	528.885	654.052	23,67%	674.539	3,13%	307.295	-54,44%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	47.598.882	4.215.065	-91,14%	889.846	-78,89%	11.680.384	1212,63%
9. Nerealizirani dobitci (prihodi) od financijske imovine	4.696.029	0	-100,00%	0	0,00%	4.503.563	0,00%
10. Ostali financijski prihodi	3.966.257	5.804.002	46,33%	19.726.753	239,88%	18.862.440	-4,38%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	82.255.368	72.530.819	-11,82%	125.931.773	73,63%	71.256.632	-43,42%
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	49.874.101	55.020.340	10,32%	63.062.608	14,62%	66.258.463	5,07%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	18.895.559	4.868.851	-74,23%	41.917.880	760,94%	0	-100,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	10.757.668	10.651.214	-0,99%	17.843.787	67,53%	0	-100,00%
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	0	1.690	/	0	-100,00%	0	0,00%
7. Ostali financijski rashodi	2.728.040	1.988.724	-27,10%	3.107.498	56,26%	4.998.169	60,84%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	476.257	0,00%	0	-100,00%	547.970	0,00%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0,00%	1.643.580	0,00%	144.413	-91,21%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	2.047.774.770	2.218.828.166	8,35%	696.901.773	-68,59%	1.679.909.675	141,05%
X. UKUPNI RASHODI	1.789.693.267	1.986.356.395	10,99%	1.197.950.353	-39,69%	1.578.434.442	31,76%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	258.081.503	232.471.771	-9,92%	-501.048.580	-315,53%	101.475.233	-120,25%
1. Dobit prije oporezivanja	258.081.503	232.471.771	-9,92%	0	-100,00%	101.475.233	/

2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0,00%	-501.048.580	0,00%	0	-100,00%
XII. POREZ NA DOBIT	18.893.996	-73.379.909	-488,38%	-142.242.789	93,84%	-7.232.013	-94,92%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	239.187.507	305.851.680	27,87%	-358.805.791	-217,31%	108.707.246	-130,30%
1. Dobit razdoblja	239.187.507	305.851.680	27,87%	0	-100,00%	108.707.246	/
2. Gubitak razdoblja	0	0	0,00%	-358.805.791	0,00%	0	-100,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 10. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće A poslovao je s dobitkom prve dvije godine promatranog razdoblja te s velikim gubitkom od -358,8 milijuna kuna u 2020. godini. Godinu dana kasnije poduzeće ponovo bilježi dobit od 108,7 milijuna kuna. Korona kriza je 2020. godine rezultirala velikim padom prihoda od -69,97% odnosno 1.532 milijuna kuna manje u odnosu na godinu ranije. Zbog drastičnog smanjenja obujma posla, svi ostali troškovi su se također bitno smanjili. Rashodi od kamata su ostali stabilni kroz cijelo razdoblje dok su tečajne razlike ovisno o poslovnoj godini poboljšale ili pogoršale financijski rezultat. U 2021. godini poduzeće ponovo posluje s dobiti ali i dalje s manjim prihodima nego što su ostvarili 2018. godine. Poduzeće vodi uspješnu politiku upravljanja troškovima prodaja je porasla za 149% u odnosu na 2020. godinu dok su materijalni troškovi veći za 79,96%, troškovi osoblja za 85,93%, te su pozitivne tečajne razlike išle također išle u prilog dobrom rezultatu.

3.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća A

Tablica 11. Izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća A

Naziv pozicije	2018.	2019.	2020.	2021.
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije oporezivanja	258.081.503	232.471.771	-501.048.580	101.475.233
2. Usklađenja	461.705.290	522.775.137	627.709.571	577.223.786
a) Amortizacija	410.521.539	474.514.405	496.444.044	507.335.969
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	5.841.704	-10.784.061	-3.245.751	2.071.836
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	1.118.573	143.240	0	-13.315.806
d) Prihodi od kamata i dividendi	-273.758	-341.761	-513.802	-86.145
e) Rashodi od kamata	50.071.190	56.867.514	68.613.120	71.256.632

f) Rezerviranja	23.210.743	-11.828.932	22.152.112	25.063.623
g) Tečajne razlike	-28.784.701	4.868.877	41.917.849	-8.096.392
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	0	9.335.855	2.341.999	-7.005.931
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu	719.786.793	755.246.908	126.660.991	678.699.019
3. Promjene u radnom kapitalu	-24.860.677	92.191.314	-133.339.351	1.277.569
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	6.473.299	74.485.565	-82.313.496	-22.602.337
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	-37.600.790	18.083.409	-46.515.658	20.098.142
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	-950.536	-377.660	-4.510.197	3.781.764
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	7.217.350	0	0	0
II. Novac iz poslovanja	694.926.116	847.438.222	-6.678.360	679.976.588
4. Novčani izdaci za kamate	-45.792.353	-57.152.922	-34.290.832	-70.643.388
5. Plaćeni porez na dobit	-8.450.097	-5.372.100	3.491.984	705.192
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	640.683.666	784.913.200	-37.477.208	610.038.392
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	5.144.096	56.786.329	9.326.474	3.783.014
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	50.000	1.437.948	0	0
3. Novčani primici od kamata	776.958	382.503	495.675	98.094
4. Novčani primici od dividendi	87.080	115.822	0	3.709
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	949.241	10.879.251	324.339	224.099
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	7.007.375	69.601.853	10.146.488	4.108.916
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-730.451.033	-954.589.856	-595.870.921	-115.355.120
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	-175.646	-10.770.778	-225.514	-42.722.870
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	-170.827.965	0	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	-47.667.787	0	-3.203.421
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-901.454.644	-1.013.028.421	-596.096.435	-161.281.411
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-894.447.269	-943.426.568	-585.949.947	-157.172.495
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	0	0	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	605.645.120	742.204.883	785.615.083	379.850.628
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	0	329.030.148	3.389.998	338.676.960
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	605.645.120	1.071.235.031	789.005.081	718.527.588
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-209.765.109	-450.552.945	-46.038.888	-718.135.038
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	-116.405.354	-130.151.483	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	0	0	-72.300	-76.794
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	-51.705.655	-39.436.690	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	0	-4.280.260	-3.676.476	-3.856.729
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-377.876.118	-624.421.378	-49.787.664	-722.068.561
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANIJSKIH AKTIVNOSTI	227.769.002	446.813.653	739.217.417	-3.540.973
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	0	0	0	0

D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-25.994.601	288.300.285	115.790.262	449.324.924
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	287.836.954	261.842.353	550.142.638	665.932.900
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	261.842.353	550.142.638	665.932.900	1.115.257.824

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 11. prikazuje izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Analiza novčanog tijeka Poduzeća A pokazuje veliku promjenu u financijskim aktivnostima društva u 2020. godini. Naime zbog vrlo lošeg poslovnog rezultata odnosno gubitkom prije oporezivanja od -501 milijuna kuna uzrokovanom padom prodaje zbog korona krize Poduzeće A drastično je moralo smanjiti otplatu glavnice kredita na 46 milijuna kuna umjesto 450 milijuna kuna iz 2019. godine. Također 2020. godine nije bilo isplate dividende niti otkupa vlastitih dionica kao ni u 2021. godini. Velika promjena vidljiva je u usporavanju investicijskog ciklusa. Za kupovinu dugotrajne imovinu izdvojeno je 115 milijuna kuna u 2021. godini dok je u 2019. godini uloženo preko 954 milijuna kuna. Poduzeće A u 2020. godini se nastavlja zaduživati na 785 milijuna kuna te godinu kasnije prilično otplaćuje kredite. Uz pozitivan utjecaj tečajnih razlika te smanjenje obveza, potraživanja i kapitalna ulaganja u 2020. godini, poduzeće povećava stavku novca na kraju razdoblja. Poduzeće A u 2021. godini prikazuje povratak normalizacije poslovanja uz polovicu ostvarene dobiti iz pretpandemijskog razdoblja.

3.6. Analiza Poduzeća A putem ostalih pokazatelja

Tablica 12. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća A

Pokazatelji likvidnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,72	1,12	0,76	1,57
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,78	1,18	0,79	1,66
Koeficijent financijske stabilnosti	1,05	1,02	1,06	0,96

Izvor: Izrada autora

Tablica 12. prikazuje pokazatelje likvidnosti Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijent ubrzane likvidnosti znači da poduzeće može podmiriti sve kratkoročne obveze novcem sa žiroračuna te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće A ima koeficijent od 0,72 za 2018. godine i 0,76 za 2020. godine ima koeficijent ubrzane likvidnosti ispod 1 te se na kraju povećao na 1,57 u 2021. godine što znači da nema problema sa plaćanjem kratkoročnih obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti znači da poduzeće može sa novcem sa žiroračuna i kratkotrajnim potraživanjima podmiriti sve kratkoročne obveze te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće A ima koeficijent od 0,78 za 2018. godinu i 0,79 koeficijent za 2020. godinu koji se na kraju povećao na 1,66 što znači da nema problema sa plaćanjem kratkoročnih obveza. Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Ovaj pokazatelj treba biti manji od 1 jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz dugoročnih izvora što znači da manja vrijednost predstavlja bolju likvidnost i financijsku stabilnost. Poduzeća A imalo je u svim godina pokazatelj nešto malo iznad 1 osim u 2021. godini kada je broj smanjen na 0,96 što predstavlja bolju likvidnost i financijsku stabilnost.

Tablica 13. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća A

Pokazatelji zaduženosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent zaduženosti	0,48	0,47	0,55	0,48
Koeficijent vlastitog financiranja	0,49	0,50	0,42	0,48
Koeficijent financiranja	0,98	0,95	1,33	1,01
Pokriće troškova kamata	6,17	5,23	-6,95	2,53
Faktor zaduženosti	3,57	3,40	3,14	3,74
Stupanj pokrića 1	0,52	0,55	0,47	0,58
Stupanj pokrića 2	0,95	0,98	0,94	1,04

Izvor: Izrada autora

Tablica 13. prikazuje pokazatelje zaduženosti Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijenti zaduženosti, vlastitog financiranja i financiranja prikazuju omjere zaduženosti te koliko se imovine financiralo iz vlastitih odnosno tuđih izvora. Koeficijent zaduženosti i vlastitog financiranja u Poduzeća A gotovo su izjednačeni te se nisu mijenjali kroz godine. Poduzeće A financira svoju imovinu polovicom iz vlastitih izvora, a druga polovica financira iz tuđih izvora što govori i koeficijent

financiranja koji je bio iznad 1 samo za vrijeme korona krize 1,33 u 2020. godini dok je za sve ostale godine taj koeficijent bio oko 1. Pokriće troškova kamata prikazuje koliko su puta kamate pokrivena sa zaradom prije kamata i poreza. Poduzeće A ima pokriće troškova kamata 6,17 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -6,95 u 2020. godini te povećanje na 2,53 u 2021. godini. Poduzeće A nema problema sa pokrićem kamata osim u 2020. godini kada je poslovala sa gubitkom. Faktor zaduženosti prikazuje koliko je godina potrebno iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Poduzeće A ima faktor zaduženosti 3,57 u 2018. godini te se smanjuje na 3,14 u 2020. godini te bilježi povećanje na 3,74 u 2021. godini. Prema faktoru zaduženosti Poduzeće A može u periodu kraćem od 4 godine podmiriti sve svoje obveze iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju. Stupnjevi pokrića razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Stupanj pokrića 1 kroz sve godine kreće se u rasponu od 0,47 do 0,58 što znači da Poduzeće A polovicu dugotrajne imovine financira iz vlastitih izvora. Stupanj pokrića 2 iznosi 0,95 u 2018. godini te se povećava na 1,04 u 2021. godini iako bi ovaj pokazatelj trebao biti iznad 1 zbog toga što bi zbog dobre likvidnosti dio dugoročnih obveza trebao biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine. Kod stupnja pokrića 1 i 2 treba uzeti u obzir da se Poduzeće A bavi turističkim djelatnostima te je većina imovine upravo dugotrajna imovina.

Tablica 14. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća A

Pokazatelji aktivnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,36	0,34	0,10	0,24
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	6,15	3,59	0,95	1,38

Izvor: Izrada autora

Tablica 14. prikazuje pokazatelje aktivnosti Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji aktivnosti prikazuju koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupno imovinu odnosno koliko je kuna ukupnih prihoda ostvarilo na jednu kunu ukupne imovine. Poduzeće A prema koeficijentu obrta ukupne imovine ostvarilo 0,36kn prihoda na 1 kunu imovine u 2018. godini dok se u 2021. godini taj iznos smanjio na 0,24 kune na 1 kunu ukupne imovine. Koeficijent obrta kratkotrajne

imovine iznosi 6,15kn na 1 kunu kratkotrajne imovine u 2018. godini te se smanjuje na 0,95kn u 2020. godini te zatim bilježi povećanje na 1,38kn u 2021. godini. Kao glavni razlog smanjenja obrta kratkotrajne imovine je značajno povećanje kratkotrajne imovine kroz zadnje 4 godine što se može vidjeti u horizontalnoj analizi bilance.

Tablica 15. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća A

Pokazatelji ekonomičnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,14	1,12	0,58	1,06
Ekonomičnost poslovanja	1,17	1,15	0,63	1,09
Ekonomičnost financiranja	0,69	0,15	0,17	0,50
Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	1,40	1,70	3,26	3,26

Izvor: Izrada autora

Tablica 15. prikazuje pokazatelje ekonomičnosti Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju omjer prihoda i rashoda odnosno prikazuju koliko se prihoda ostvari prema jednoj jedinici rashoda. Poduzeće A ostvarivalo je 1,14 kuna ukupnog prihoda na 1 kunu ukupnog rashoda u 2018. godini zatim se iznos smanjio na 0,58 kuna u 2020. godini te se povećao na 1,06 kuna u 2021. godini. Ekonomičnost poslovanja iznosila je 1,17 kuna u 2018. godini te se smanjuje na 0,63 kune u 2020. godini te bilježi povećanje na 1,09 kuna u 2021. godini. Ekonomičnost ukupnog poslovanja kao i ekonomičnost poslovanja u 2020. godini bilježili su iznos ispod 1 što znači da su ukupni rashodi i poslovni rashodi bili veći od ukupnih prihoda i poslovnih prihoda što je utjecalo na negativan rezultat poslovanja. Ekonomičnost financiranja u svim godinama je ispod 1 što znači da Poduzeće A ima veće financijske rashode od financijskih prihoda. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti bila je kroz sve godine iznad 1 što se smatra pozitivnim pokazateljem iako Poduzeće A ima zanemarive iznose ostalih prihoda u ukupnim приходima što je vidljivo u vertikalnoj analizi bilance.

Tablica 16. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća A

Pokazatelji profitabilnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Neto marža profita	0,14	0,16	-0,42	0,10

Bruto marža profita	0,15	0,13	-0,63	0,10
Neto rentabilnost imovine	0,05	0,06	-0,04	0,03
Bruto rentabilnost imovine	0,05	0,04	-0,06	0,02
Rentabilnost vlastitog kapitala	0,09	0,10	-0,13	0,03

Izvor: Izrada autora

Tablica 16. prikazuje pokazatelje profitabilnosti Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Marža profita prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava uvećanih za rashode od kamata. Poduzeće A ostvaruje neto maržu profita od 0,14 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -0,42 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,10 u 2021. godini. Razlog zašto je u 2019. godini i 2020. godini neto marža profita veća nego bruto marža profita je primanje državnih poticaja. Rentabilnost imovine prikazuje povrate sredstava u odnosu na ukupnu uloženu imovinu. Neto rentabilnost imovine iznosi 0,05 u 2018. godini zatim se smanjuje na -0,06 u 2020. godini te dolazi do povećanja na 0,03 u 2021. godini. Poduzeće A u 2019. godini i 2020. godini bilježi veću neto rentabilnost imovine od bruto rentabilnosti imovine zbog primanja državnih poticaja koji povećavaju neto dobit u odnosu na bruto dobit što je vidljivo u vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka. Rentabilnost vlastitog kapitala prikazuje sposobnost poduzeća da ostvari povrat za vlasnike vlastitog kapitala. Poduzeće A ostvarilo je rentabilnost vlastitog kapitala 0,09 u 2018. godini zatim za vrijeme Korona krize bilježi smanjenje na -0,13 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,03 u 2021. godini. Svi prikazani pokazatelji rentabilnosti trebaju se promatrati u postotcima.

Tablica 17. Pokazatelji investiranja Poduzeća A

Pokazatelji investiranja	2018.	2019.	2020.	2021.
Dobit po dionici	1,90	2,43	-2,85	0,86
Dividenda po dionici	0,00	1,00	0,00	0,00
Odnos isplate dividendi	0,00	0,41	0,00	0,00
Odnos cijene i dobiti po dionici	19,34	16,07	-10,40	38,26
Ukupna rentabilnost dionice	0,05	0,06	-0,10	0,03
Dividendna rentabilnost po dionici	0,00	0,03	0,00	0,00
Broj dionica	126.027.542	126.027.542	126.027.542	126.027.542
Tržišna cijena dionice	36,70	39,00	29,60	33,00

Izvor: Izrada autora

Tablica 17. prikazuje pokazatelje investiranja Poduzeća A za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

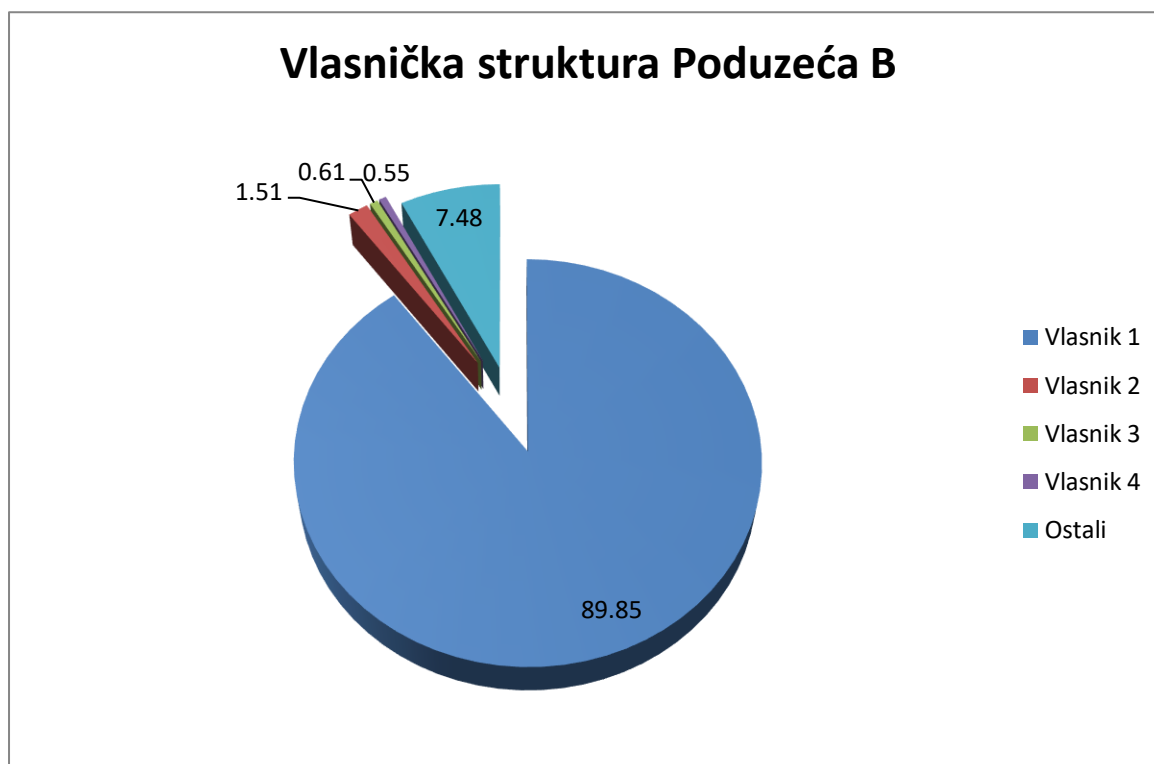
Pokazatelji investiranja prikazuju uspješnost ulaganja u dionice. Poduzeće A ostvaruje 2,43 kune dobiti po dionici u 2019. godini zatim se smanjuje na -2,85 kune u 2020. godini te bilježi rast na 0,86 kuna u 2021. godini. Dividenda od 1 kune bila je isplaćena samo u 2019. godini dok se u drugim godinama dividenda nije isplaćivala. Odnos isplate dividende prikazuje koliko je dividende isplaćeno u odnosu na neto dobit poslovanja te ono iznosi 0,41 u 2019. godini kada je isplaćena dividenda. Iznos odnosa isplate dividende iskazan je u postotku. Odnos cijene i dobiti po dionici prikazuje koliko je tržišna cijena veća od dobiti po dionici koja iznosi 16,07 u 2019. godini što se smatra najboljom godinom, zatim bilježi smanjenje na -10,47 u 2020. godini te povećanje na 38,26 u 2021. godini. Iznos od 38,26 u 2021. godini znači da je 38,26 puta tržišna cijena veća od dobiti po dionici. Ukupna rentabilnost dionice iznosi 0,06 u 2019. godini zatim se smanjenje na -0,10 u 2020. godini te se povećava na 0,03 u 2021. godini. Dividendna rentabilnost dionice iznosi 0,03 u 2019. godini kada je dioničarima isplaćena dividenda. Ukupna rentabilnost dionice i dividendna rentabilnost dionice iznos ima prikazan u postotku.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA PODUZEĆE B

Poduzeće B posluje u sastavu grupacije B d.d. i upravlja turističkim dijelom poslovanja grupacije B d.d. sa sjedištem u gradu B. Poduzeće B nastalo je spajanjem kompanije B.1 , B.2 i B.3 d.d. 20XX. godine. Poduzeće B 20XX. godine preuzima društvo B.3 d.d., a krajem 20XX. godine društvo postaje većinskim vlasnikom Grand hotel B d.d. koji se nalazi u Dubrovniku. Uz preuzeta društva Poduzeće B ulaže u hotele s pet zvjezdica - Monte X i X.2, obnavlja okolna šetališta i uvale. Poduzeće B 20XX. godine pripaja društvo B.4 d.o.o. Poduzeće B u svome vlasništvu upravlja turističkim naseljima, hotelima i kampovima u glavnim Hrvatskim turističkim destinacijama: Rovinju, Vrsaru, Zagrebu, Dubrovniku i Splitu. Poduzeće B posluje u sklopu 3 različita vlastita brenda: B Collection, B Select i B Camping. U sljedećem razdoblju, grupacija B d.d. planira u turistički dio poslovanja investirati dodatne tri milijarde kuna. Nova ulaganja odnose se na izgradnju novih i obnavljanje postojećih proizvoda u svim turističkim odredištima u kojima posluje Poduzeće B. Dionica Poduzeća B uvrštena je od 20XX. godine na Zagrebačkoj burzi.²⁹

²⁹ Službena stranica poduzeća B

Grafikon 2. Prikaz vlasničke strukture Poduzeća B

Izvor: Zagrebačka burza: <https://zse.hr>

Vlasništvo Poduzeća B u većinskom je vlasništvu je Vlasnika 1 89,85% u čijem sastavu i posluje. Ostali vlasnici kompanije su manji dioničari Vlasnik 2 1,51%, Vlasnik 3 0,61%, Vlasnik 4 0,55% i ostali investicijski fondovi i manji dioničari 7,48%.

4.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća B

Tablica 18. Vertikalna analiza bilance Poduzeća B

	2018.	%	2019.	%	2020.	%	2021.	%
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL			0		0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	3.319.424.790	97,64%	3.432.529.593	96,61%	3.410.884.612	97,81%	3.277.884.392	91,07%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	33.806.114	0,99%	19.391.515	0,55%	18.743.551	0,54%	23.005.341	0,64%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	20.821.296	0,61%	8.841.956	0,25%	8.992.028	0,26%	9.759.869	0,27%
3. Goodwill	9.714.228	0,29%	9.714.228	0,27%	9.714.223	0,28%	9.714.223	0,27%
II. MATERIJALNA IMOVINA	3.149.256.798	92,63%	3.309.356.872	93,15%	3.247.381.861	93,12%	3.136.535.129	87,14%
1. Zemljište	244.874.062	7,20%	280.151.447	7,89%	267.265.679	7,66%	266.181.866	7,40%
2. Građevinski objekti	1.788.378.513	52,60%	2.379.106.913	66,96%	2.311.895.316	66,29%	2.317.930.108	64,40%

3. Postrojenja i oprema	264.982.207	7,79%	358.144.325	10,08%	376.104.567	10,78%	248.450.715	6,90%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	119.503.315	3,52%	164.311.806	4,62%	124.803.000	3,58%	130.673.611	3,63%
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	35.538.389	1,05%	5.292.689	0,15%	0	0,00%	0	0,00%
7. Materijalna imovina u pripremi	631.022.243	18,56%	40.079.493	1,13%	60.135.188	1,72%	51.569.130	1,43%
8. Ostala materijalna imovina	10.140.024	0,30%	29.394.383	0,83%	27.747.474	0,80%	34.428.752	0,96%
9. Ulaganje u nekretnine	54.818.045	1,61%	52.875.816	1,49%	79.430.637	2,28%	87.300.947	2,43%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	8.445.061	0,25%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	8.445.061	0,25%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	2.897.505	0,09%	11.042.511	0,31%	10.465.033	0,30%	9.943.506	0,28%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	125.019.312	3,68%	92.738.695	2,61%	134.294.167	3,85%	108.400.416	3,01%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	72.313.165	2,13%	110.683.555	3,12%	69.995.946	2,01%	312.315.907	8,68%
I. ZALIHE	6.385.700	0,19%	9.233.487	0,26%	6.255.491	0,18%	7.561.727	0,21%
II. POTRAŽIVANJA	47.521.139	1,40%	25.395.788	0,71%	35.872.888	1,03%	33.888.670	0,94%
3. Potraživanja od kupaca	10.413.969	0,31%	9.065.394	0,26%	4.996.871	0,14%	8.412.914	0,23%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	32.246.165	0,95%	10.470.664	0,29%	23.814.186	0,68%	8.357.689	0,23%
6. Ostala potraživanja	3.933.670	0,12%	3.373.975	0,09%	5.259.876	0,15%	15.102.597	0,42%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	1.428.800	0,04%	1.688.240	0,05%	1.621.440	0,05%	1.977.760	0,05%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	16.977.526	0,50%	74.366.040	2,09%	26.246.127	0,75%	268.887.750	7,47%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	7.968.502	0,23%	9.594.158	0,27%	6.543.582	0,19%	9.197.449	0,26%
E) UKUPNO AKTIVA	3.399.706.457	100,00%	3.552.807.306	100,00%	3.487.424.140	100,00%	3.599.397.748	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0		0		0		0	
PASIVA								
A) KAPITAL I REZERVE	1.858.881.134	54,68%	2.019.602.346	56,85%	1.892.605.067	54,27%	2.060.198.222	57,24%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.277.985.565	37,59%	1.277.985.565	35,97%	1.277.985.565	36,65%	1.277.985.565	35,51%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	34.144.749	1,00%	48.286.927	1,36%	55.752.609	1,60%	55.752.609	1,55%
1. Zakonske rezerve	17.705.138	0,52%	31.847.316	0,90%	39.312.998	1,13%	39.312.998	1,09%
4. Statutarne rezerve	2.228.631	0,07%	2.228.631	0,06%	2.228.631	0,06%	2.228.631	0,06%
5. Ostale rezerve	14.210.980	0,42%	14.210.980	0,40%	14.210.980	0,41%	14.210.980	0,39%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE		0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
1. Zadržana dobit	228.873.982	6,73%	501.891.308	14,13%	654.072.122	18,76%	529.871.335	14,72%
2. Preneseni gubitak	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	288.062.657	8,47%	159.646.496	4,49%	-124.200.787	-3,56%	168.174.800	4,67%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	29.814.181	0,88%	31.792.050	0,89%	28.995.558	0,83%	28.413.913	0,79%
B) REZERVIRANJA	55.626.274	1,64%	83.132.895	2,34%	104.293.468	2,99%	118.607.944	3,30%
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	38.630.081	1,14%	29.200.000	0,82%	32.300.000	0,93%	35.013.893	0,97%
6. Druga rezerviranja	14.746.809	0,43%	50.900.618	1,43%	69.469.426	1,99%	80.658.715	2,24%
C) DUGOROČNE OBVEZE	587.481.880	17,28%	1.059.604.211	29,82%	936.332.435	26,85%	1.088.822.710	30,25%
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	53.777.419	1,58%	398.007.374	11,20%	247.285.507	7,09%	236.299.805	6,56%
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	513.846.184	15,11%	619.463.004	17,44%	639.187.772	18,33%	817.264.226	22,71%
10. Ostale dugoročne obveze		0,00%	30.546.751	0,86%	39.177.580	1,12%	25.488.465	0,71%
11. Odgođena porezna obveza	19.858.277	0,58%	9.424.641	0,27%	9.228.538	0,26%	9.032.435	0,25%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	849.268.822	24,98%	380.539.674	10,71%	552.587.629	15,85%	329.117.876	9,14%
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	677.415.012	19,93%	251.536.831	7,08%	464.449.206	13,32%	87.921.130	2,44%

5. Obveze za zajmove, depozite i slično	2.033.307	0,06%	18.661.232	0,53%	13.545.612	0,39%	0	0,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama		0,00%	0	0,00%	0	0,00%	106.816.760	2,97%
7. Obveze za predujmove	16.289.187	0,48%	15.348.530	0,43%	20.420.815	0,59%	17.969.891	0,50%
8. Obveze prema dobavljačima	93.805.986	2,76%	41.832.344	1,18%	21.879.688	0,63%	40.370.222	1,12%
10. Obveze prema zaposlenicima	28.973.383	0,85%	28.210.400	0,79%	17.055.529	0,49%	40.085.483	1,11%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	17.401.396	0,51%	17.079.577	0,48%	5.335.792	0,15%	25.447.226	0,71%
14. Ostale kratkoročne obveze	2.504.017	0,07%	3.818.620	0,11%	4.147.247	0,12%	4.244.197	0,12%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	48.448.347	1,43%	9.928.180	0,28%	1.605.541	0,05%	2.650.996	0,07%
F) UKUPNO – PASIVA	3.399.706.457	100,00%	3.552.807.306	100,00%	3.487.424.140	100,00%	3.599.397.748	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0		0		0		0	

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 18. prikazuje vertikalnu analizu bilance Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Dugotrajna materijalna imovina ima najveći udio u ukupnoj aktivni 97,64% u 2018. godini koja bilježi postepeno smanjenje na 91,07% u 2021. godini. Najveći udio u dugotrajnoj imovini je materijalna imovina odnosno stavka građevinski objekti 52,60% u 2018. godini te bilježi povećanje na 64,40% u 2021. godini, materijalna imovina u pripremi 18,56% u 2018. godini bilježi smanjenje na 1,43% u 2021. godini. Visok udio materijalne imovine u pripremi odnosi se na izgradnju hotela B.1 čija je izgradnja završena u 2019. godini te je stavka u bilanci prebačena na građevinske objekte. Postrojenje i oprema iznosi 7,79% u 2018. godini odnosno 6,90% u 2021. godini u ukupnoj aktivni. Kratkotrajna imovina ima udio od 2,13% u 2018. godini i bilježi povećanje na 8,68% u 2021. godini. Dugoročna i kratkoročna potraživanja imaju nizak udio u ukupnim prihodima što znači da Poduzeće B nema problema s naplatom potraživanja. Stavka kratkotrajne imovine novac u banci i blagajni bilježi značajan rast sa 0,50% u 2018. godini na 7,47% u 2021. godini.

Kapital i rezerve najveća su stavka u ukupnoj pasivi 54,68% u 2018. godini koja nema značajne promjene u odnosu na 2021. godinu 57,24%. Najveći udio u Kapitalu i rezervama je temeljni kapital 37,59% u 2018. godini odnosno 35,51% u 2021. godini. Nakon temeljnog kapitala slijedi zadržana dobit 6,73% u 2018. godini koja je povećana na 14,72% u 2021 godini. Poduzeće B ostvarivalo je poslovnu dobit u svim godinama osim u 2020. godini koja je zbog smanjenog broja turista utjecala negativno na poslovanje. Dobitak poslovne godine u 2018 godini iznosi 8,47%, gubitak poslovne godine u 2020. godini -3,56% i dobitak poslovne godine 4,67% u

2021. godini ukupne pasive. Dugoročne obveze iznose 17,28% u 2018. godini te se povećavaju na 30,25% u 2021. godini. Najveća stavka dugoročnih obveza su obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama 15,11% u 2018. godini odnosno 22,71% u 2021. godini. Dugoročne obveze za zajmove unutar grupe iznose 1,58% u 2018. godini i povećavaju se na 6,56% u 2021. godini. Kratkoročne obveze smanjile su se 24,28% u 2018. godini na 9,14% u 2021. godini. Kratkoročne obveze za zajmove unutar grupe u 2018. godini iznose 19,93% te se smanjuju u 2021. godini na 2,44%. Poduzeće B posluje u sastavnici grupacije B te se zajmovi unutar grupe odnose na njihovu matičnu kompaniju.

4.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

	2018.		2019.		2020.		2021.	
I. POSLOVNI PRIHODI	1.245.030.116	99,59%	1.299.615.114	100,00%	617.397.815	100,00%	1.230.308.344	99,88%
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	2.802.683	0,22%	7.299.142	0,56%	958.942	0,16%	1.515.638	0,12%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.185.049.664	94,79%	1.250.870.701	96,25%	509.274.990	82,49%	1.140.647.734	92,60%
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	12.056	0,00%	74.265	0,01%	15.819.722	2,56%	12.176.438	0,99%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	57.165.713	4,57%	41.371.006	3,18%	91.344.161	14,79%	75.968.534	6,17%
II. POSLOVNI RASHODI	1.023.192.464	81,84%	1.070.884.750	82,40%	742.447.198	120,25%	1.003.222.459	81,44%
2. Materijalni troškovi	340.139.343	27,21%	408.861.328	31,46%	202.003.868	32,72%	366.191.533	29,73%
a) Troškovi sirovina i materijala	176.693.757	14,13%	197.108.228	15,17%	91.072.213	14,75%	167.880.002	13,63%
b) Troškovi prodane robe	2.660.874	0,21%	3.259.260	0,25%	2.106.516	0,34%	3.063.436	0,25%
c) Ostali vanjski troškovi	160.784.712	12,86%	208.493.840	16,04%	108.825.139	17,63%	195.248.095	15,85%
3. Troškovi osoblja	253.456.165	20,27%	278.958.564	21,46%	184.939.234	29,95%	262.912.499	21,34%
a) Neto plaće i nadnice	151.697.688	12,13%	192.436.637	14,81%	126.067.984	20,42%	182.095.012	14,78%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	65.653.727	5,25%	48.053.733	3,70%	33.286.943	5,39%	44.975.865	3,65%
c) Doprinosi na plaće	36.104.750	2,89%	38.468.194	2,96%	25.584.307	4,14%	35.841.622	2,91%
4. Amortizacija	192.064.905	15,36%	229.741.842	17,68%	242.050.099	39,20%	247.339.157	20,08%
5. Ostali troškovi	155.392.628	12,43%	47.892.084	3,69%	30.973.498	5,02%	43.019.996	3,49%
6. Vrijednosna usklađenja	23.710.027	1,90%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	22.517.639	1,80%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	1.192.388	0,10%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Rezerviranja	15.425.677	1,23%	782.893	0,06%	3.100.000	0,50%	3.125.187	0,25%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	678.869	0,05%	782.893	0,06%	0	0,00%	411.294	0,03%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove		0,00%	0	0,00%	3.100.000	0,50%	2.713.893	0,22%

f) Druga rezerviranja	14.746.808	1,18%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	43.003.719	3,44%	104.648.039	8,05%	79.380.499	12,86%	80.634.087	6,55%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	5.133.063	0,41%	19.867	0,00%	2.527	0,00%	1.473.062	0,12%
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	52.503	0,00%	0	0,00%	160	0,00%	161.439	0,01%
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	61.621	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Ostali prihodi s osnove kamata	290.419	0,02%	19.867	0,00%	2.367	0,00%	4.278	0,00%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	4.668.600	0,37%	0	0,00%	0	0,00%	1.307.345	0,11%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	59.920	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	40.975.344	3,28%	42.189.643	3,25%	43.701.999	7,08%	35.268.143	2,86%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	32.223.344	2,58%	25.470.008	1,96%	24.594.975	3,98%	17.220.646	1,40%
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	132	0,00%	0	0,00%	103	0,00%	39	0,00%
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	6.674.303	0,53%	16.124.159	1,24%	15.916.635	2,58%	18.047.458	1,47%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	2.074.205	0,17%	595.476	0,05%	3.190.286	0,52%	0	0,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	3.360	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	1.250.163.179	100,00%	1.299.634.981	100,00%	617.400.342	100,00%	1.231.781.406	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	1.064.167.808	85,12%	1.113.074.393	85,65%	786.149.197	127,33%	1.038.490.602	84,31%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	185.995.371	14,88%	186.560.588	14,35%	-	-27,33%	193.290.804	15,69%
1. Dobit prije oporezivanja	185.995.371	14,88%	186.560.588	14,35%	0	0,00%	193.290.804	15,69%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0,00%	0	0,00%	168.748.855	-27,33%	0	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	-103.434.927	-8,27%	24.936.273	1,92%	-41.751.576	-6,76%	25.697.649	2,09%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	289.430.298	23,15%	161.624.315	12,44%	-	-20,57%	167.593.155	13,61%
1. Dobit razdoblja	289.430.298	23,15%	161.624.315	12,44%	0	0,00%	167.593.155	13,61%
2. Gubitak razdoblja	0	0,00%	0	0,00%	126.997.279	-20,57%	0	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 19. prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Prihodi od prodaje čine najveći udio u ukupnim poslovnim приходima 94,79% u 2018. godini odnosno 92,60% u 2021. godini. Udio poslovnih rashoda u ukupnim приходima povećavao sa 81,84% u 2018. godini na 120,25% u 2020. godini odnosno 81,44% u 2021. godini. Materijalni troškovi nemaju značajnih promjena kroz godine i iznose 27,21% u 2018. odnosno 29,73% u 2021. godinu. Troškovi osoblja također se nisu značajno mijenjali u odnosu na ukupne prihode 20,27% u 2018. godini odnosno 21,34% u 2021. Amortizacija iznosi 15,36% odnosno 20,08% u 2021. godini. Financijski prihodi gotovo su zanemarivi u odnosu na ukupne prihode te iznose 0,12%. dok financijski rashodi iznose 3,28% u 2018. godini odnosno 2,68% u 2021. godini. Najveće stavke financijskih rashoda su rashodi s osnove kamata i slični

rashodi unutar grupe te rashodi kamata i slični rashod koji imaju gotovo jednak udio. Ukupni rashodi u ukupnim prihodima iznosili su 85,12% u 2018. godini, 127,33% u 2020. godini i 84,31% u 2021. godini. Dobitak ili gubitak prije oporezivanja značajno se smanjivao u odnosu na ukupne prihode 14,88% u 2018. godini, -27,33% u 2020. godini i 15,69% u 2021. godini. Dobit razdoblja iznosi 23,15% u 2018. godini, gubitak razdoblja iznosi -20,57% u 2020. godini i dobitak 13,61% u 2021. godini u ukupnim prihodima. Poduzeće B ostvarilo je u 2018. dobit razdoblja veću nego dobit prije oporezivanja zbog državnih poticaja.

4.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeća B

Tablica 20. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeća B

	2018.	2019.	2018.-2019.	2020.	2019.-2020.	2021.	2020.-2021.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0		0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	3.319.424.790	3.432.529.593	3,41%	3.410.884.612	-0,63%	3.277.884.392	-3,90%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	33.806.114	19.391.515	-42,64%	18.743.551	-3,34%	23.005.341	22,74%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	20.821.296	8.841.956	-57,53%	8.992.028	1,70%	9.759.869	8,54%
3. Goodwill	9.714.228	9.714.228	0,00%	9.714.223	0,00%	9.714.223	0,00%
II. MATERIJALNA IMOVINA	3.149.256.798	3.309.356.872	5,08%	3.247.381.861	-1,87%	3.136.535.129	-3,41%
1. Zemljište	244.874.062	280.151.447	14,41%	267.265.679	-4,60%	266.181.866	-0,41%
2. Građevinski objekti	1.788.378.513	2.379.106.913	33,03%	2.311.895.316	-2,83%	2.317.930.108	0,26%
3. Postrojenja i oprema	264.982.207	358.144.325	35,16%	376.104.567	5,01%	248.450.715	-33,94%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	119.503.315	164.311.806	37,50%	124.803.000	-24,05%	130.673.611	4,70%
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	35.538.389	5.292.689	-85,11%	0	-100,00%	0	0,00%
7. Materijalna imovina u pripremi	631.022.243	40.079.493	-93,65%	60.135.188	50,04%	51.569.130	-14,24%
8. Ostala materijalna imovina	10.140.024	29.394.383	189,88%	27.747.474	-5,60%	34.428.752	24,08%
9. Ulaganje u nekretnine	54.818.045	52.875.816	-3,54%	79.430.637	50,22%	87.300.947	9,91%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	8.445.061	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	8.445.061	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	2.897.505	11.042.511	281,10%	10.465.033	-5,23%	9.943.506	-4,98%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	125.019.312	92.738.695	-25,82%	134.294.167	44,81%	108.400.416	-19,28%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	72.313.165	110.683.555	53,06%	69.995.946	-36,76%	312.315.907	346,19%
I. ZALIHE	6.385.700	9.233.487	44,60%	6.255.491	-32,25%	7.561.727	20,88%
II. POTRAŽIVANJA	47.521.139	25.395.788	-46,56%	35.872.888	41,26%	33.888.670	-5,53%

3. Potraživanja od kupaca	10.413.969	9.065.394	-12,95%	4.996.871	-44,88%	8.412.914	68,36%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	32.246.165	10.470.664	-67,53%	23.814.186	127,44%	8.357.689	-64,90%
6. Ostala potraživanja	3.933.670	3.373.975	-14,23%	5.259.876	55,90%	15.102.597	187,13%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	1.428.800	1.688.240	18,16%	1.621.440	-3,96%	1.977.760	21,98%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	16.977.526	74.366.040	338,03%	26.246.127	-64,71%	268.887.750	924,49%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	7.968.502	9.594.158	20,40%	6.543.582	-31,80%	9.197.449	40,56%
E) UKUPNO AKTIVA	3.399.706.457	3.552.807.306	4,50%	3.487.424.140	-1,84%	3.599.397.748	3,21%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0		0		0	
PASIVA							
A) KAPITAL I REZERVE	1.858.881.134	2.019.602.346	8,65%	1.892.605.067	-6,29%	2.060.198.222	8,86%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.277.985.565	1.277.985.565	0,00%	1.277.985.565	0,00%	1.277.985.565	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	34.144.749	48.286.927	41,42%	55.752.609	15,46%	55.752.609	0,00%
1. Zakonske rezerve	17.705.138	31.847.316	79,88%	39.312.998	23,44%	39.312.998	0,00%
4. Statutarne rezerve	2.228.631	2.228.631	0,00%	2.228.631	0,00%	2.228.631	0,00%
5. Ostale rezerve	14.210.980	14.210.980	0,00%	14.210.980	0,00%	14.210.980	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
1. Zadržana dobit	228.873.982	501.891.308	119,29%	654.072.122	30,32%	529.871.335	-18,99%
2. Preneseni gubitak	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	288.062.657	159.646.496	-44,58%	-124.200.787	-177,80%	168.174.800	-235,41%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	29.814.181	31.792.050	6,63%	28.995.558	-8,80%	28.413.913	-2,01%
B) REZERVIRANJA	55.626.274	83.132.895	49,45%	104.293.468	25,45%	118.607.944	13,73%
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	38.630.081	29.200.000	-24,41%	32.300.000	10,62%	35.013.893	8,40%
6. Druga rezerviranja	14.746.809	50.900.618	245,16%	69.469.426	36,48%	80.658.715	16,11%
C) DUGOROČNE OBVEZE	587.481.880	1.059.604.211	80,36%	936.332.435	-11,63%	1.088.822.710	16,29%
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	53.777.419	398.007.374	640,10%	247.285.507	-37,87%	236.299.805	-4,44%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	513.846.184	619.463.004	20,55%	639.187.772	3,18%	817.264.226	27,86%
10. Ostale dugoročne obveze	0	30.546.751	0,00%	39.177.580	28,25%	25.488.465	-34,94%
11. Odgođena porezna obveza	19.858.277	9.424.641	-52,54%	9.228.538	-2,08%	9.032.435	-2,12%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	849.268.822	380.539.674	-55,19%	552.587.629	45,21%	329.117.876	-40,44%
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	677.415.012	251.536.831	-62,87%	464.449.206	84,64%	87.921.130	-81,07%
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	2.033.307	18.661.232	817,78%	13.545.612	-27,41%	0	-100,00%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	0	0	0,00%	0	0,00%	106.816.760	0,00%
7. Obveze za predujmove	16.289.187	15.348.530	-5,77%	20.420.815	33,05%	17.969.891	-12,00%
8. Obveze prema dobavljačima	93.805.986	41.832.344	-55,41%	21.879.688	-47,70%	40.370.222	84,51%
10. Obveze prema zaposlenicima	28.973.383	28.210.400	-2,63%	17.055.529	-39,54%	40.085.483	135,03%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	17.401.396	17.079.577	-1,85%	5.335.792	-68,76%	25.447.226	376,92%
14. Ostale kratkoročne obveze	2.504.017	3.818.620	52,50%	4.147.247	8,61%	4.244.197	2,34%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	48.448.347	9.928.180	-79,51%	1.605.541	-83,83%	2.650.996	65,12%

F) UKUPNO – PASIVA	3.399.706.457	3.552.807.306	4,50%	3.487.424.140	-1,84%	3.599.397.748	3,21%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 21. prikazuje horizontalnu analizu bilance Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Ukupna bilanca Poduzeća B ostala je stabilna kroz promatrano razdoblje te iznosi 3 milijarde 599 milijuna kuna krajem 2021. godine. Dugotrajna imovina nakon rasta prve dvije godine, sada bilježi lagani pad. Veliki investicijski projekt se aktivirao u 2019. godini, te je poduzeće naknadno usporio ulaganje u dugotrajnu materijalnu imovinu od -3,41%. u 2021. godini. Kratkotrajna imovina je bitno porasla u 2021. godini, te ona iznosi 312,3 milijuna kuna što je 240 milijuna kuna više nego 2018. godine. Zalihe, potraživanja te kratkotrajna financijska imovina su ostale slične veličine kroz promatrano razdoblje. Najveći utjecaj ima stavka novac u banci i blagajni koja iznosi rekordnih 268,8 milijuna kuna krajem 2021. godine. Kapital i rezerve su ostale iste veličine kroz razdoblje iako bilježi porast zakonskih rezerva koje iznose 39,3 milijuna kuna. Poslovni gubitak iz 2020. godine pokriven je zadržanom dobiti. Rezerviranja rastu kroz razdoblje te iznose 118,6 milijuna kuna krajem 2021. godine. Dugoročne obveze su u 2019. godine porasle za 80,36%, a najveća stavka od 345 milijuna kuna odnosi se na obveze za zajmove, depozite i slično unutar grupe. Obveze prema bankama također su porasle kroz razdoblje te iznose 817,2 milijuna kuna krajem 2021. godine. Poduzeće B dužna je bankama i ostalim institucijama 106,8 milijuna kuna krajem 2021. godine. Obveze prema dobavljačima i obveze prema zaposlenima bile su niže u 2020. godini zbog smanjenog obujma poslovanja uzrokovanom Korona krizom.

4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

Tablica 21. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

	2018.	2019.	2018./2019.	2020.	2019.-2020.	2021.	2020.-2021.
I. POSLOVNI PRIHODI	1.245.030.116	1.299.615.114	4,38%	617.397.815	-52,49%	1.230.308.344	99,27%

1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	2.802.683	7.299.142	160,43%	958.942	-86,86%	1.515.638	58,05%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.185.049.664	1.250.870.701	5,55%	509.274.990	-59,29%	1.140.647.734	123,97%
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	12.056	74.265	516,00%	15.819.722	21201,72%	12.176.438	-23,03%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	57.165.713	41.371.006	-27,63%	91.344.161	120,79%	75.968.534	-16,83%
II. POSLOVNI RASHODI	1.023.192.464	1.070.884.750	4,66%	742.447.198	-30,67%	1.003.222.459	35,12%
2. Materijalni troškovi	340.139.343	408.861.328	20,20%	202.003.868	-50,59%	366.191.533	81,28%
a) Troškovi sirovina i materijala	176.693.757	197.108.228	11,55%	91.072.213	-53,80%	167.880.002	84,34%
b) Troškovi prodane robe	2.660.874	3.259.260	22,49%	2.106.516	-35,37%	3.063.436	45,43%
c) Ostali vanjski troškovi	160.784.712	208.493.840	29,67%	108.825.139	-47,80%	195.248.095	79,41%
3. Troškovi osoblja	253.456.165	278.958.564	10,06%	184.939.234	-33,70%	262.912.499	42,16%
a) Neto plaće i nadnice	151.697.688	192.436.637	26,86%	126.067.984	-34,49%	182.095.012	44,44%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	65.653.727	48.053.733	-26,81%	33.286.943	-30,73%	44.975.865	35,12%
c) Doprinosi na plaće	36.104.750	38.468.194	6,55%	25.584.307	-33,49%	35.841.622	40,09%
4. Amortizacija	192.064.905	229.741.842	19,62%	242.050.099	5,36%	247.339.157	2,19%
5. Ostali troškovi	155.392.628	47.892.084	-69,18%	30.973.498	-35,33%	43.019.996	38,89%
6. Vrijednosna usklađenja	23.710.027	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	22.517.639	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	1.192.388	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Rezerviranja	15.425.677	782.893	-94,92%	3.100.000	295,97%	3.125.187	0,81%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	678.869	782.893	15,32%	0	-100,00%	411.294	0,00%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	0	0	0,00%	3.100.000	0,00%	2.713.893	-12,46%
f) Druga rezerviranja	14.746.808	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	43.003.719	104.648.039	143,35%	79.380.499	-24,15%	80.634.087	1,58%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	5.133.063	19.867	-99,61%	2.527	-87,28%	1.473.062	58192,92%
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	52.503	0	-100,00%	160	0,00%	161.439	100799,38%
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	61.621	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Ostali prihodi s osnove kamata	290.419	19.867	-93,16%	2.367	-88,09%	4.278	80,74%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	4.668.600	0	-100,00%	0	0,00%	1.307.345	0,00%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	59.920	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	40.975.344	42.189.643	2,96%	43.701.999	3,58%	35.268.143	-19,30%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	32.223.344	25.470.008	-20,96%	24.594.975	-3,44%	17.220.646	-29,98%
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	132	0	-100,00%	103	0,00%	39	-62,14%
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	6.674.303	16.124.159	141,59%	15.916.635	-1,29%	18.047.458	13,39%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	2.074.205	595.476	-71,29%	3.190.286	435,75%	0	-100,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	3.360	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	1.250.163.179	1.299.634.981	3,96%	617.400.342	-52,49%	1.231.781.406	99,51%
X. UKUPNI RASHODI	1.064.167.808	1.113.074.393	4,60%	786.149.197	-29,37%	1.038.490.602	32,10%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	185.995.371	186.560.588	0,30%	168.748.855	-190,45%	193.290.804	-214,54%
1. Dobit prije oporezivanja	185.995.371	186.560.588	0,30%	0	-100,00%	193.290.804	0,00%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0,00%	168.748.855	0,00%	0	-100,00%

XII. POREZ NA DOBIT	-103.434.927	24.936.273	-124,11%	-41.751.576	-267,43%	25.697.649	-161,55%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	289.430.298	161.624.315	-44,16%	126.997.279	-178,58%	167.593.155	-231,97%
1. Dobit razdoblja	289.430.298	161.624.315	-44,16%	0	-100,00%	167.593.155	0,00%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0,00%	126.997.279	0,00%	0	-100,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 21. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće B poslovala je s dobitkom kroz promatrano razdoblje osim u 2020. godini gdje bilježi gubitak od 126,9 milijuna kuna. Ukupni prihodi u 2021. godini se približuju veličinama prije pandemije te su duplo veći nego godinu ranije. Materijalni troškovi, troškovi osoblja i ostali troškovi pratili su pad prodaje sukladno manjem obujmu posla u 2020. godini, međutim ne u istom postotku. Vrijednosna usklađenje pojavila su se u 2018. godini u iznosu od 23,7 milijuna kuna kao i druga rezerviranja od 14,7 milijuna kuna. Rashodi od kamata unutar i van grupe su stabilna, odnosno došlo je prelaska kamata unutar grupe prema kamata izvan grupe.

4.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća B

Tablica 22. Izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća B

Naziv pozicije	2018.	2019.	2020.	2021.
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije oporezivanja	185.995.371	186.560.588	-168.748.855	193.290.804
2. Usklađenja	188.554.726	253.160.749	313.860.884	299.072.773
a) Amortizacija	192.064.905	229.741.842	242.050.099	247.339.157
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	92.959	6.838.832	4.401.404
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	59.920	0	66.800	-356.320
d) Prihodi od kamata i dividendi		-68.049	-347.894	-4.278
e) Rashodi od kamata	2.561.365	0	40.857.138	35.268.103
f) Rezerviranja	-6.250.087	23.393.997	21.160.573	14.314.476
g) Tečajne razlike	118.623	0	3.001.119	-1.764.749
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	0	0	234.217	-125.020
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu	374.550.097	439.721.337	145.112.029	492.363.577
3. Promjene u radnom kapitalu	75.916.617	4.954.281	-28.760.850	48.064.699

a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	-22.807.923	-40.130.355	-17.927.643	52.582.985
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	-31.703.768	22.125.346	-10.477.100	-5.335.618
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	251.308	-2.730.727	2.860.936	-1.306.238
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	130.177.000	25.690.017	-3.217.043	2.123.570
II. Novac iz poslovanja	450.466.714	444.675.618	116.351.179	540.428.276
4. Novčani izdaci za kamate	-50.933.443	-33.026.986	-19.290.275	-30.180.044
5. Plaćeni porez na dobit	-26.916.850	15.748.476	4.840.254	0
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	372.616.421	427.397.108	101.901.158	510.248.232
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	6.896.173	0	0	3.451.856
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani primici od kamata	290.419	0	0	0
4. Novčani primici od dividendi	61.621	0	0	73.355
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	389.092	0	0	0
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	7.637.305	0	0	3.525.211
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-528.362.315	-392.832.744	-200.693.559	-152.740.341
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	-694.894	0	0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	0	0	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-529.057.209	-392.832.744	-200.693.559	-152.740.341
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-521.419.904	-392.832.744	-200.693.559	-149.215.130
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	0	0	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	721.568.367	698.177.347	262.700.000	305.558.178
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	0	0	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	721.568.367	698.177.347	262.700.000	305.558.178
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-582.829.362	-672.425.593	-209.606.404	-419.438.840
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	0	0	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	0	0	-2.421.108	-4.510.817
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	0	0	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	0	-2.927.604	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-582.829.362	-675.353.197	-212.027.512	-423.949.657
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANIJSKIH AKTIVNOSTI	138.739.005	22.824.150	50.672.488	-118.391.479
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	0	0	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-10.064.478	57.388.514	-48.119.913	242.641.623
E) NOVAC I NOVČANI EKVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	27.042.004	16.977.526	74.366.040	26.246.127
F) NOVAC I NOVČANI EKVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	16.977.526	74.366.040	26.246.127	268.887.750

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 22. prikazuje izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće B poslovalo je s gubitkom od -168 milijuna kuna u 2020. godini te je posljedično utjecalo na drastično smanjenje priljeva novca iz poslovanja . Ulaganje u dugotrajnu imovinu u zadnje dvije godine bitno se smanjilo na 152 milijuna kuna u 2021. godini u odnosu na 528 milijuna kuna u 2018. godini što je imalo utjecaj na manju potrebu za kreditiranjem. U 2021. godini poduzeće posluje ponovo s dobitkom na razini kao u pretpandemijskom razdoblju te ostvaruje najviši generiran novca iz poslovanja u odabranom periodu od 540 milijuna kuna. Prošle godine Poduzeće B otplaćuje 419 milijuna kuna kredita te povećava kratkoročne obveze za 52 milijuna kuna odnosno produžuje plaćanje dobavljačima, što rezultira povećanjem novca i novčanih ekvivalenta na kraju razdoblja u iznosu od 268 milijuna kuna.

4.6. Analiza Poduzeća B putem ostalih pokazatelja

Tablica 23. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća B

Pokazatelji likvidnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,08	0,29	0,13	0,95
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,09	0,29	0,13	0,95
Koeficijent financijske stabilnosti	1,36	1,11	1,21	1,04

Izvor: Izrada autora

Tablica 23. prikazuje pokazatelje likvidnosti Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijent ubrzane likvidnosti znači da poduzeće može podmiriti sve kratkoročne obveze novcem sa žiroračuna te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće B ima dosta nizak koeficijent ubrzane likvidnosti od 0,08 u 2018. godine i 0,13 u 2020. godini te se na kraju povećao na 0,95 u 2021. godine što predstavlja problem za plaćanje kratkoročnih obveza. Poduzeće B ima koeficijent tekuće likvidnosti od 0,09 za 2018. godinu i 0,13 za 2020. godinu koji se na kraju povećao na 0,95 u 2021. godini što je i dalje ispod 1 što predstavlja problem za

plaćanje kratkoročnih obveza. Niska razina likvidnosti u prethodnim godinama razlog je ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu odnosno izgradnja hotela XY u gradu B što se može vidjeti iz analize novčanih tokova Poduzeća B. Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Ovaj pokazatelj treba biti manji od 1 jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz dugoročnih izvora što znači da manja vrijednost predstavlja bolju likvidnost i financijsku stabilnost. Poduzeće B imalo je u svim godina pokazatelj financijske stabilnosti iznad 1. što predstavlja nižu likvidnost i financijsku stabilnost.

Tablica 24. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća B

Pokazatelji zaduženosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent zaduženosti	0,42	0,41	0,43	0,39
Koeficijent vlastitog financiranja	0,55	0,57	0,54	0,57
Koeficijent financiranja	0,77	0,71	0,79	0,69
Pokriće troškova kamata	28,87	12,57	-9,60	11,71
Faktor zaduženosti	3,41	1,97	1,66	1,82
Stupanj pokrića 1	0,56	0,59	0,55	0,63
Stupanj pokrića 2	0,74	0,90	0,83	0,96

Izvor: Izrada autora

Tablica 24. prikazuje pokazatelje zaduženosti Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijenti zaduženosti, vlastitog financiranja i financiranja prikazuju omjere zaduženosti te koliko se imovine financiralo iz vlastitih odnosno tuđih izvora. Poduzeće B imalo je koeficijent zaduženosti od 0,42 u 2018. godini te se smanjuje na 0,39 u 2021. godini što znači da je većina imovine financirana iz vlastitih izvora financiranja. Koeficijent vlastitog financiranja iznosi 0,55 u 2018. godini te se lagano povećava na 0,57 u 2021. godini što znači da se Poduzeće B financira većinski iz vlastitih izvora. Poduzeće B ima pokriće troškova kamata 28,87 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -9,60 u 2020. godini te povećanje na 11,71 u 2021. godini. Poduzeće B nema problema sa pokrićem kamata osim u 2020. godini kada je poslovala sa gubitkom. Faktor zaduženosti prikazuje koliko je godina potrebno iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Poduzeće B ima faktor zaduženosti 3,41 u 2018. godini te se smanjuje na 1,66 u 2020. godini te bilježi

povećanje na 1,82 u 2021. godini. Prema faktoru zaduženosti Poduzeće B može u periodu kraćem od 2 godine podmiriti sve svoje obveze iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju. Stupnjevi pokrića razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Stupanj pokrića 1 iznosi 0,56 u 2018. godini te se povećava na 0,63 u 2021. godini što znači da Poduzeće B polovicu dugotrajne imovine financira iz vlastitih izvora. Stupanj pokrića 2 iznosi 0,74 u 2018. godini te se povećava na 0,96 u 2021. godini iako bi ovaj pokazatelj trebao biti iznad 1 zbog toga što bi zbog dobre likvidnosti dio dugoročnih obveza trebao biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.

Tablica 25. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća B

Pokazatelji aktivnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,37	0,37	0,18	0,34
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	17,29	11,74	8,82	3,94
Koeficijent obrta potraživanja	408,99	113,28	48,66	114,71

Izvor: Izrada autora

Tablica 25. prikazuje pokazatelje aktivnosti Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji aktivnosti prikazuju koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupno imovinu odnosno koliko je kuna ukupnih prihoda ostvarilo na jednu kunu ukupne imovine. Poduzeće B prema koeficijentu obrta ukupne imovine ostvarilo 0,37 kn prihoda na 1 kunu imovine u 2018. godini zatim se smanjio na 0,18 kuna u 2020. godini te se povećao na 0,34 kune u 2021. godini. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine iznos je 17,29 kune na 1 kunu u 2018. godini te se smanjio na 3,94 u 2021. godini. Razlog smanjenja obrta kratkotrajne imovine je povećanje kratkotrajne imovine što je vidljivo u horizontalnoj analizi bilance. Koeficijent obrta potraživanja poprilično je visok te iznosi 408,99 u 2018. godini te se smanjuje na 114,71 u 2021. godini. Kao razlog visokog obrta potraživanja je nizak udio potraživanja u ukupnoj aktivi što se vidi u vertikalnoj analizi bilance.

Tablica 26. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća B

Pokazatelji ekonomičnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,17	1,17	0,79	1,19
Ekonomičnost poslovanja	1,22	1,21	0,83	1,23

Ekonomičnost financiranja	0,13	0,00	0,00	0,04
Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	1,33	0,40	1,15	0,94

Izvor: Izrada autora

Tablica 26. prikazuje pokazatelje ekonomičnosti Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju omjer prihoda i rashoda odnosno prikazuju koliko se prihoda ostvari prema jednoj jedinici rashoda. Poduzeće B ostvarivalo je 1,17 kuna ukupnog prihoda na 1 kunu ukupnog rashoda u 2018. godini zatim se iznos smanjio na 0,79 kuna u 2020. godini te se povećao na 1,19 kuna u 2021. godini. Ekonomičnost poslovanja iznosila je 1,22 kuna u 2018. godini te se smanjuje na 0,83 kune u 2020. godini te bilježi povećanje na 1,23 kune u 2021. godini. Ekonomičnost financiranja u svim godinama je ispod 1 što znači da Poduzeće B ima veće financijske rashode od financijskih prihoda. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti najviši su bili 1,33 kune u 2018. godini, a najniži 0,40 kune u 2019. godini. Poduzeće B ima zanemarive iznose ostalih prihoda u ukupnim prihodima što je vidljivo u vertikalnoj analizi bilance.

Tablica 27. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća B

Pokazatelji profitabilnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Neto marža profita	0,24	0,14	-0,18	0,15
Bruto marža profita	0,15	0,16	-0,25	0,17
Neto rentabilnost imovine	0,09	0,05	-0,03	0,05
Bruto rentabilnost imovine	0,06	0,06	-0,04	0,06
Rentabilnost vlastitog kapitala	0,16	0,08	-0,07	0,08

Izvor: Izrada autora

Tablica 27. prikazuje pokazatelje profitabilnosti Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Marža profita prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava uvećanih za rashode od kamata. Poduzeće B ostvaruje neto maržu profita od 0,24 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -0,25 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,15 u 2021. godini. Razlog zašto je neto marža profita veća nego bruto marža profita je primanje državnih poticaja. Rentabilnost imovine prikazuje povrate sredstava u odnosu na ukupnu uloženu imovinu. Neto rentabilnost imovine iznosi

0,09 u 2018. godini zatim se smanjuje na -0,03 u 2020. godini te dolazi do povećanja na 0,05 u 2021. godini. Poduzeće B godini bilježi veću neto rentabilnost imovine od bruto rentabilnosti imovine zbog primanja državnih poticaja koji povećavaju neto dobit u odnosu na bruto dobit što je vidljivo u vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka. Rentabilnost vlastitog kapitala prikazuje sposobnost poduzeća da ostvari povrat za vlasnike vlastitog kapitala. Poduzeće B ostvarilo rentabilnost vlastitog kapitala 0,09 u 2018. godini zatim za vrijeme Korona krize bilježi smanjenje na -0,07 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,08 u 2021. godini. Svi prikazani pokazatelji rentabilnosti trebaju se promatrati u postocima.

Tablica 28. Pokazatelji investiranja Poduzeća B

Pokazatelji investiranja	2018.	2019.	2020.	2021.
Dobit po dionici	26,45	14,77	-11,60	15,31
Dividenda po dionici	0,00	0,00	0,00	0,00
Odnos cijene i dobiti po dionici	11,34	20,04	-23,79	19,59
Ukupna rentabilnost dionice	0,09	0,05	-0,04	0,05
Broj dionica	10.944.339	10.944.339	10.944.339	10.944.339
Tržišna cijena dionice	300,00	296,00	276,00	300,00

Izvor: Izrada autora

Tablica 28. prikazuje pokazatelje investiranja Poduzeća B za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

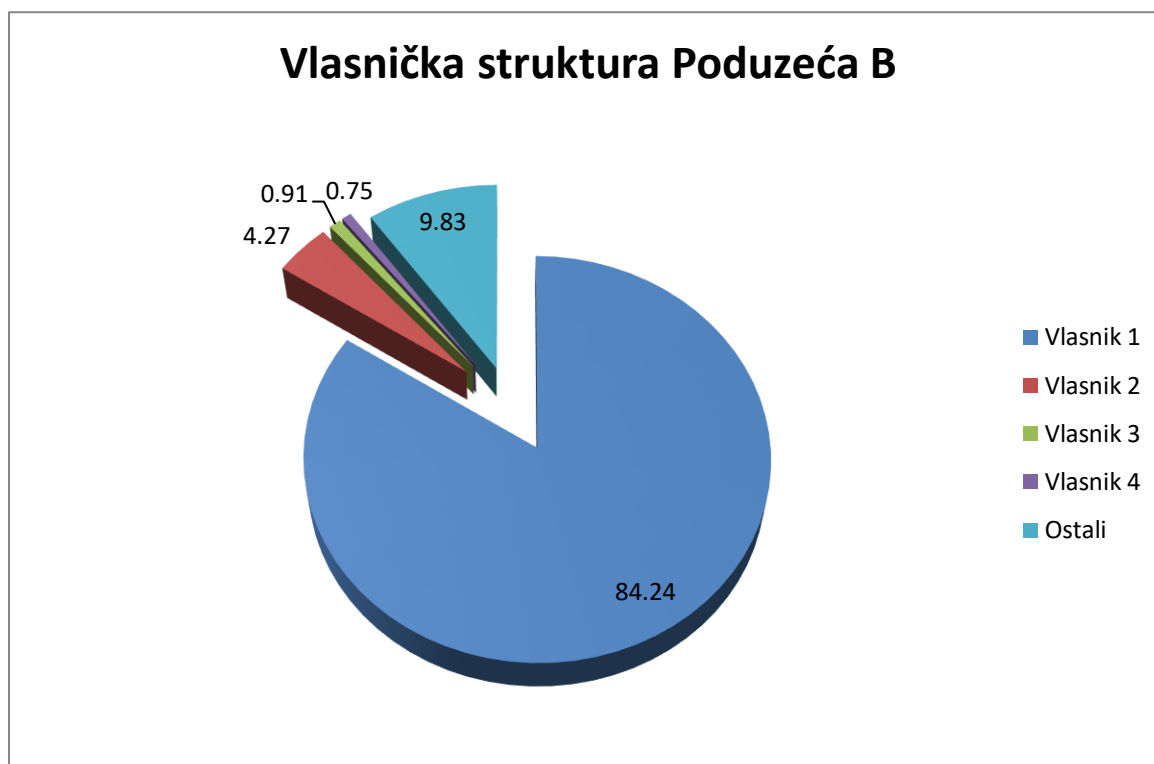
Pokazatelji investiranja prikazuju uspješnost ulaganja u dionice. Poduzeće B ostvaruje 26,45 kune dobiti po dionici u 2018. godini zatim se smanjuje na -11,60 kune u 2020. godini te bilježi rast na 15,31 kunu u 2021. godini. Poduzeće B nije isplaćivalo dividende dioničarima u analiziranim godinama. Odnos cijene i dobiti po dionici prikazuje koliko je tržišna cijena veća od dobiti po dionici koja iznosi 11,34 u 2018. godini što se smatra najboljom godinom, zatim bilježi smanjenje na -23,79 u 2020. godini te povećanje na 19,59 u 2021. godini. Iznos od 19,59 u 2021. godini znači da je 19,59 puta tržišna cijena veća od dobiti po dionici. Ukupna rentabilnost dionice iznosi 0,09 u 2018. godini zatim se smanjenje na -0,04 u 2020. godini te se povećava na 0,05 u 2021. godini. Ukupna rentabilnost dionice iznos ima prikazan u postotku.

5. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA C

Poduzeće C osnovano je 19XX. godine, kao poduzeće za ugostiteljstvo i turizam i jedno je od prvih nosilaca turističke ponude u Hrvatskoj. Prethodno poduzeće C 19XX. godine, odlukom Osnivačke skupštine pretvorena je u dioničko društvo. Prethodno poduzeće C 19XX. godine mijenja naziv u Poduzeće C kada ujedno vraća i svoje povijesno ime. Tijekom 20XX. godine započinju mnoge akvizicije i pripajanja ostalih turističkih poduzeća. Tako je Poduzeće C steklo 89,40% vlasništva društva C.1 d.d. u Cavtatu i 90,48% vlasništva društva C.2 d.d. u Poreču. Poduzeće C 20XX. godine, preuzima poduzeće C.3 d.d. te proširuje segment svoje ponude i na nautički turizam. Preuzimanjem većinskog udjela u društvu C.4 d.d. 20XX. godine, povećan je vlasnički udio poduzeća C d.d. na 92,28%. Krajem 20XX. godine Poduzeće C preuzima većinski udio u poduzeću C.4 d.d. kojim je poduzeće C steklo većinski udio od 93.04 %, a nakon 20XX. godine C.4 d.d. postaje dijelom Poduzeća C čime je nova grupa Poduzeće C povećava svoj kapacitet na preko 42 tisuće kreveta. Dionica Poduzeća C izdana je 20XX. godine na Zagrebačkoj burzi.³⁰

³⁰ Službena stranica poduzeća C

Grafikon 3. Prikaz vlasničke strukture Poduzeća C

Izvor: Zagrebačka burza: <https://zse.hr/hr/>

Vlasništvo Poduzeća C u većinskom je vlasništvu je Vlasnika 1 84,24%. Ostali vlasnici su uglavnom investicijski fondovi i manji dioničari. Vlasnik 2 vlasnik je 4,27%, Vlasnik 3 0,91%, Vlasnik 4 0,75% i ostali investicijski fondovi i manji dioničari 9,83%.

Poduzeće C ima smještajni kapacitet od 20 hotela, 11 apartmanskih naselja, 9 kampova, odnosno ukupan kapacitet 16.219 smještajnih jedinica. Poduzeće C u tijekom turističke sezone zapošljava preko 3000 ljudi, od čega više od polovice radi na neodređeno. U svojim smještajnim kapacitetima Poduzeće C dnevno može ugostiti preko 43 tisuće gostiju čime na godišnjoj razini ostvaruje preko 4,8 milijuna noćenja. Poduzeće C raspolaže i sa 360 vezova u dvije marine te nizom ugostiteljskih, sportskih i ostalih sadržaja koji upotpunjuju temeljnu ponudu. Poduzeće C ostvaruje 19% tržišnog udjela u noćenjima u Istri i 5,7% tržišnog udjela u Hrvatskoj.³¹

³¹ Službena stranica poduzeća C

5.1. Vertikalna analiza bilance Poduzeća C

Tablica 29. Vertikalna analiza bilance Poduzeća C

	2018.	%	2019.	%	2020.	%	2021.	%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	2.846.229.999	92,30%	2.812.015.974	82,56%	2.759.107.120	83,75%	2.619.817.236	77,41%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	19.691.576	0,64%	42.135.120	1,24%	42.779.709	1,30%	40.491.914	1,20%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	6.076.163	0,20%	28.857.581	0,85%	29.791.284	0,90%	27.805.614	0,82%
6. Ostala nematerijalna imovina	1.135.040	0,04%	780.666	0,02%	508.052	0,02%	205.927	0,01%
II. MATERIJALNA IMOVINA	2.568.616.382	83,30%	2.485.847.095	72,98%	2.411.892.108	73,21%	2.292.335.504	67,74%
1. Zemljište	276.465.057	8,97%	280.884.988	8,25%	280.884.988	8,53%	290.232.304	8,58%
2. Građevinski objekti	2.067.036.021	67,03%	2.017.105.952	59,22%	1.956.668.715	59,40%	1.836.580.532	54,27%
3. Postrojenja i oprema	38.292.045	1,24%	40.792.985	1,20%	32.193.727	0,98%	27.235.356	0,80%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	75.643.371	2,45%	67.115.298	1,97%	57.842.157	1,76%	50.280.394	1,49%
7. Materijalna imovina u pripremi	22.946.426	0,74%	11.259.032	0,33%	8.496.410	0,26%	18.710.675	0,55%
8. Ostala materijalna imovina	46.902.044	1,52%	47.171.868	1,38%	47.241.528	1,43%	42.224.033	1,25%
9. Ulaganje u nekretnine	41.331.418	1,34%	21.516.972	0,63%	28.564.583	0,87%	27.072.210	0,80%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	257.576.559	8,35%	263.287.885	7,73%	240.425.179	7,30%	245.122.271	7,24%
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	246.491.203	7,99%	250.168.295	7,34%	221.607.121	6,73%	226.867.339	6,70%
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	11.063.599	0,36%	13.110.346	0,38%	12.034.170	0,37%	15.075.793	0,45%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	0	0,00%	9.244	0,00%	6.783.888	0,21%	3.179.139	0,09%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	345.482	0,01%	20.745.874	0,61%	64.010.124	1,94%	41.867.547	1,24%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	232.686.698	7,55%	594.178.302	17,44%	535.202.760	16,25%	764.344.811	22,59%
I. ZALIHE	4.563.477	0,15%	4.524.020	0,13%	3.714.126	0,11%	4.288.460	0,13%
II. POTRAŽIVANJA	41.537.639	1,35%	17.334.119	0,51%	31.267.031	0,95%	22.761.914	0,67%
3. Potraživanja od kupaca	8.284.678	0,27%	6.336.995	0,19%	2.421.874	0,07%	2.998.790	0,09%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	32.778.516	1,06%	10.648.930	0,31%	17.067.929	0,52%	7.188.622	0,21%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	755.517	0,02%	11.789	0,00%	3.729.636	0,11%	101.623.045	3,00%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	755.517	0,02%	11.789	0,00%	3.729.636	0,11%	101.623.045	3,00%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	185.830.065	6,03%	572.308.374	16,80%	496.491.967	15,07%	635.671.392	18,78%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	4.622.618	0,15%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
E) UKUPNO AKTIVA	3.083.539.315	100,00%	3.406.194.276	100,00%	3.294.309.880	100,00%	3.384.162.047	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	21.595	0,00%	65.302	0,00%	13.455	0,00%	48.186	0,00%
PASIVA								
A) KAPITAL I REZERVE	2.217.487.792	71,91%	2.383.233.859	69,97%	2.262.935.920	68,69%	2.418.106.569	71,45%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.444.530.057	46,85%	1.444.530.057	42,41%	1.444.530.057	43,85%	1.444.530.057	42,69%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	121.147.859	3,93%	121.081.905	3,55%	120.750.015	3,67%	120.853.788	3,57%
1. Zakonske rezerve	53.021.354	1,72%	53.021.354	1,56%	53.021.354	1,61%	53.021.354	1,57%
2. Rezerve za vlastite dionice	736.802	0,02%	736.802	0,02%	736.802	0,02%	736.802	0,02%

3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-736.802	-0,02%	-736.802	-0,02%	-736.802	-0,02%	-736.802	-0,02%
5. Ostale rezerve	68.126.505	2,21%	68.060.551	2,00%	67.728.661	2,06%	67.832.434	2,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	3.237.886	0,11%	4.916.219	0,14%	4.033.754	0,12%	6.527.885	0,19%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	371.941.294	12,06%	604.331.256	17,74%	812.600.680	24,67%	693.517.094	20,49%
1. Zadržana dobit	371.941.294	12,06%	604.331.256	17,74%	812.600.680	24,67%	693.517.094	20,49%
2. Preneseni gubitak	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	276.630.696	8,97%	208.374.422	6,12%	-118.978.586	-3,61%	152.677.745	4,51%
1. Dobit poslovne godine	276.630.696	8,97%	208.374.422	6,12%	0	0,00%	152.677.745	4,51%
2. Gubitak poslovne godine	0	0,00%	0	0,00%	118.978.586	3,61%	0	0,00%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B) REZERVIRANJA	4.571.121	0,15%	11.999.994	0,35%	11.132.370	0,34%	12.706.312	0,38%
C) DUGOROČNE OBVEZE	591.648.049	19,19%	726.049.607	21,32%	735.612.025	22,33%	571.892.798	16,90%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	581.046.578	18,84%	692.576.552	20,33%	701.353.406	21,29%	539.569.132	15,94%
11. Odgođena porezna obveza	10.601.471	0,34%	10.566.827	0,31%	9.970.057	0,30%	10.114.491	0,30%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	216.356.683	7,02%	284.910.816	8,36%	284.629.565	8,64%	381.456.368	11,27%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	88.599.881	2,87%	115.118.311	3,38%	130.633.688	3,97%	162.482.604	4,80%
7. Obveze za predumove	20.778.672	0,67%	22.582.621	0,66%	21.171.962	0,64%	16.985.714	0,50%
8. Obveze prema dobavljačima	42.064.890	1,36%	24.582.278	0,72%	19.553.430	0,59%	56.786.569	1,68%
10. Obveze prema zaposlenicima	29.556.968	0,96%	28.129.448	0,83%	16.857.715	0,51%	23.846.081	0,70%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	23.369.536	0,76%	20.560.201	0,60%	10.356.924	0,31%	19.076.276	0,56%
12. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	5.359.753	0,17%	5.358.403	0,16%	6.899.185	0,21%	6.899.185	0,20%
14. Ostale kratkoročne obveze	6.626.983	0,21%	68.579.554	2,01%	79.156.661	2,40%	95.379.939	2,82%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	53.475.670	1,73%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
F) UKUPNO – PASIVA	3.083.539.315	100,00%	3.406.194.276	100,00%	3.294.309.880	100,00%	3.384.162.047	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	21.595	0,00%	65.302	0,00%	13.455	0,00%	48.186	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 29. prikazuje vertikalnu analizu bilance Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Dugotrajna materijalna imovina ima najveći udio u ukupnoj aktivi 92,30% u 2018. godini koja bilježi postepeno smanjenje na 77,41% u 2021. godini. Najveći udio u dugotrajnoj imovini je materijalne imovina odnosno građevinski objekti koji čine 67,03% u 2018. godini odnosno 54,27% u 2021. godini, zemljišta 8,97% u 2018. godini odnosno 8,58% u 2021. godini. Postrojenje i oprema ima znatno niži udio u ukupnoj aktivi nego što imaju uspoređena poduzeća 1,24% u 2018. godini odnosno 0,80% u 2021. godini. U dugotrajnoj financijskoj imovini Poduzeće C ima izdane zajmove unutar grupe 7,99% u 2018. godini odnosno 6,70% u 2021. godini. Kratkotrajna imovina ima udio od 7,55% u 2018. godini i bilježi značajnije povećanje

na 22,59% u 2021. godini. Najveća stavka kratkotrajne imovine je novac u banci i blagajni koje bilježi značajan rast sa 6,03% u 2018. godini na 18,78% u 2021. godini.

Kapital i rezerve najveća su stavka u ukupnoj pasivi 71,91% u 2018. godini koja nema značajne promjene u odnosu na 2021. godinu 71,45%. Najveći udio u Kapitalu i rezervama je temeljni kapital 46,85% u 2018. godini odnosno 42,69% u 2021. godini. Nakon temeljnog kapitala slijedi zadržana dobit 12,06% u 2018. godini koja je povećana na 20,49% u 2021 godini. Poduzeće C ostvarivalo je poslovnu dobit u svim godinama osim u 2020. godini zbog korona krize. Dobitak poslovne godine u 2018 godini iznosi 8,97%, gubitak poslovne godine u 2020. godini -3,61% i dobitak poslovne godine 4,51% u 2021. godini ukupne pasive. Dugoročne obveze iznose 19,90% u 2018. godini uz lagani pad na 16,90% u 2021. godini. Najveća stavka dugoročnih obveza su obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama. Kratkoročne obveze povećale su se sa 7,02% u 2018. godini na 11,27% u 2021.

5.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

Tablica 30. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

	2018.	%	2019.	%	2020.	%	2021.	%
I. POSLOVNI PRIHODI	1.122.820.821	96,74%	1.176.143.658	97,55%	485.002.354	99,95%	1.008.609.932	99,13%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.098.714.720	94,66%	1.172.014.580	97,21%	409.415.953	84,38%	956.029.428	93,96%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	24.106.101	2,08%	4.129.078	0,34%	75.586.401	15,58%	52.580.504	5,17%
II. POSLOVNI RASHODI	868.993.756	74,87%	952.580.598	79,01%	601.059.218	123,87%	828.172.600	81,40%
2. Materijalni troškovi	295.885.323	25,49%	355.481.127	29,48%	159.793.691	32,93%	300.946.807	29,58%
a) Troškovi sirovina i materijala	176.010.750	15,16%	176.865.762	14,67%	69.873.045	14,40%	134.418.987	13,21%
b) Troškovi prodane robe	1.574.280	0,14%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
c) Ostali vanjski troškovi	118.300.293	10,19%	178.615.365	14,81%	89.920.646	18,53%	166.527.820	16,37%
3. Troškovi osoblja	246.423.528	21,23%	285.933.164	23,72%	157.514.728	32,46%	230.900.018	22,69%
a) Neto plaće i nadnice	147.044.098	12,67%	186.036.642	15,43%	102.619.025	21,15%	155.835.173	15,32%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	64.849.907	5,59%	66.009.270	5,47%	35.876.433	7,39%	47.959.173	4,71%
c) Doprinosi na plaće	34.529.523	2,97%	33.887.252	2,81%	19.019.270	3,92%	27.105.672	2,66%
4. Amortizacija	212.544.235	18,31%	226.999.405	18,83%	222.773.008	45,91%	219.206.061	21,54%
5. Ostali troškovi	104.563.053	9,01%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6. Vrijednosna usklađenja	3.969.048	0,34%	1.679.102	0,14%	6.276.198	1,29%	1.120.872	0,11%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	3.969.048	0,34%	1.679.102	0,14%	6.276.198	1,29%	1.120.872	0,11%

7. Rezerviranja	1.320.280	0,11%	2.747.715	0,23%	453.718	0,09%	2.135.382	0,21%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	0	0,00%	2.747.715	0,23%	453.718	0,09%	2.135.382	0,21%
f) Druga rezerviranja	1.320.280	0,11%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	4.288.289	0,37%	79.740.085	6,61%	54.247.875	11,18%	73.863.460	7,26%
III. FINACIJSKI PRIHODI	9.440.595	0,81%	1.596.138	0,13%	225.080	0,05%	3.600.813	0,35%
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	521.343	0,04%	527.906	0,04%	50	0,00%	573.619	0,06%
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	326.615	0,03%	45.523	0,00%	22.539	0,00%	130.782	0,01%
7. Ostali prihodi s osnovne kamata	6.379	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	8.146.701	0,70%	622.478	0,05%	0	0,00%	2.623.357	0,26%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10. Ostali financijski prihodi	439.557	0,04%	400.231	0,03%	202.491	0,04%	273.055	0,03%
IV. FINACIJSKI RASHODI	14.810.722	1,28%	12.675.562	1,05%	18.180.081	3,75%	14.421.015	1,42%
1. Rashodi s osnovne kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3. Rashodi s osnovne kamata i slični rashodi	10.929.987	0,94%	12.422.516	1,03%	14.749.602	3,04%	14.200.451	1,40%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	3.734.938	0,32%	0	0,00%	3.197.044	0,66%	0	0,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Ostali financijski rashodi	145.797	0,01%	253.046	0,02%	233.435	0,05%	220.564	0,02%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	28.413.270	2,45%	27.951.432	2,32%	0	0,00%	5.260.218	0,52%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0,00%	0	0,00%	28.561.175	5,89%	0	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	1.160.674.686	100,00%	1.205.691.228	100,00%	485.227.434	100,00%	1.017.470.963	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	883.804.478	76,15%	965.256.160	80,06%	647.800.474	133,50%	842.593.615	82,81%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	276.870.208	23,85%	240.435.068	19,94%	162.573.040	-33,50%	174.877.348	17,19%
1. Dobit prije oporezivanja	276.870.208	23,85%	240.435.068	19,94%	0	0,00%	174.877.348	17,19%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0,00%	0	0,00%	162.573.040	-33,50%	0	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	239.512	0,02%	32.060.646	2,66%	-43.594.454	-8,98%	22.199.603	2,18%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	276.630.696	23,83%	208.374.422	17,28%	118.978.586	-24,52%	152.677.745	15,01%
1. Dobit razdoblja	276.630.696	23,83%	208.374.422	17,28%	0	0,00%	152.677.745	15,01%
2. Gubitak razdoblja	0	0,00%	0	0,00%	118.978.586	-24,52%	0	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 30. prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Prihodi od prodaje čine najveći udio u ukupnim poslovnim prihodima 94,66% u 2018. godini odnosno 93,96% u 2021. godini. Udio poslovnih rashoda u ukupnim prihodima povećavao sa 74,87% u 2018. godini na 123,87% u 2020. godini odnosno 81,40% u 2021. godini. Materijalni troškovi nemaju značajnih promjena kroz godine i iznose 25,49% u 2018. odnosno 29,58% u 2021. godinu. Troškovi osoblja povećali su se u

odnosu na ukupne prihode 21,23% u 2018. godini na 32,46% u 2020. godini te su smanjeni na 22,69% u 2021. godini. Amortizacija se povećala u odnosu na ukupne prihode sa 18,31% u 2018. godini na 45,91% u 2020. godini odnosno 21,54% u 2021. godini. Razlog visokog udjela amortizacije u ukupnim prihodima u 2020. godini je smanjenje ukupnih prihoda u odnosu na ostale godine dok je iznos amortizacije ostao isti. Financijski rashodi imaju nizak udio u ukupnim prihodima što znači da Poduzeće C nema visokih izdataka za plaćanje kamata prema bankama i ostalim institucijama. Ukupni rashodi u ukupnim prihodima iznosili su 76,15% u 2018. godini te su se povećali na 133,50% u 2020. godini te su se smanjili na 82,81% u 2021. godini. Dobitak ili gubitak prije oporezivanja značajno se smanjivao u odnosu na ukupne prihode 23,85% u 2018. godini, -33,50% u 2020. godini te se povećalo na 17,19% u 2021. godini. Dobitak razdoblja iznosi 23,84% u 2018. godini, gubitak razdoblja iznosi -24,52% u 2020. godini i dobitak 15,01% u 2021. godini u ukupnim prihodima. Poduzeće C ima veću neto dobit nego dobit prije oporezivanja kao i manji gubitak zbog primanja državnih poticaja.

5.3. Horizontalna analiza bilance Poduzeća C

Tablica 31. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeća C

	2018.	2019.	2018.-2019.	2020.	2019.-2020	2021.	2020.-2021.
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	2.846.229.999	2.812.015.974	-1,20%	2.759.107.120	-1,88%	2.619.817.236	-5,05%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	19.691.576	42.135.120	113,98%	42.779.709	1,53%	40.491.914	-5,35%
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prV	6.076.163	28.857.581	374,93%	29.791.284	3,24%	27.805.614	-6,67%
6. Ostala nematerijalna imovina	1.135.040	780.666	-31,22%	508.052	-34,92%	205.927	-59,47%
II. MATERIJALNA IMOVINA	2.568.616.382	2.485.847.095	-3,22%	2.411.892.108	-2,98%	2.292.335.504	-4,96%
1. Zemljište	276.465.057	280.884.988	1,60%	280.884.988	0,00%	290.232.304	3,33%
2. Građevinski objekti	2.067.036.021	2.017.105.952	-2,42%	1.956.668.715	-3,00%	1.836.580.532	-6,14%
3. Postrojenja i oprema	38.292.045	40.792.985	6,53%	32.193.727	-21,08%	27.235.356	-15,40%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	75.643.371	67.115.298	-11,27%	57.842.157	-13,82%	50.280.394	-13,07%
7. Materijalna imovina u pripremi	22.946.426	11.259.032	-50,93%	8.496.410	-24,54%	18.710.675	120,22%
8. Ostala materijalna imovina	46.902.044	47.171.868	0,58%	47.241.528	0,15%	42.224.033	-10,62%
9. Ulaganje u nekretnine	41.331.418	21.516.972	-47,94%	28.564.583	32,75%	27.072.210	-5,22%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	257.576.559	263.287.885	2,22%	240.425.179	-8,68%	245.122.271	1,95%

1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	246.491.203	250.168.295	1,49%	221.607.121	-11,42%	226.867.339	2,37%
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	11.063.599	13.110.346	18,50%	12.034.170	-8,21%	15.075.793	25,27%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	0	9.244	0,00%	6.783.888	73286,93%	3.179.139	-53,14%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	345.482	20.745.874	5904,91%	64.010.124	208,54%	41.867.547	-34,59%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	232.686.698	594.178.302	155,36%	535.202.760	-9,93%	764.344.811	42,81%
I. ZALIHE	4.563.477	4.524.020	-0,86%	3.714.126	-17,90%	4.288.460	15,46%
II. POTRAŽIVANJA	41.537.639	17.334.119	-58,27%	31.267.031	80,38%	22.761.914	-27,20%
3. Potraživanja od kupaca	8.284.678	6.336.995	-23,51%	2.421.874	-61,78%	2.998.790	23,82%
5. Potraživanja od države i drugih institucija	32.778.516	10.648.930	-67,51%	17.067.929	60,28%	7.188.622	-57,88%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	755.517	11.789	-98,44%	3.729.636	31536,58%	101.623.045	2624,74%
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	755.517	11.789	-98,44%	3.729.636	31536,58%	101.623.045	2624,74%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	185.830.065	572.308.374	207,97%	496.491.967	-13,25%	635.671.392	28,03%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	4.622.618	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
E) UKUPNO AKTIVA	3.083.539.315	3.406.194.276	10,46%	3.294.309.880	-3,28%	3.384.162.047	2,73%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	21.595	65.302	202,39%	13.455	-79,40%	48.186	258,13%
PASIVA							
A) KAPITAL I REZERVE	2.217.487.792	2.383.233.859	7,47%	2.262.935.920	-5,05%	2.418.106.569	6,86%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.444.530.057	1.444.530.057	0,00%	1.444.530.057	0,00%	1.444.530.057	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	121.147.859	121.081.905	-0,05%	120.750.015	-0,27%	120.853.788	0,09%
1. Zakonske rezerve	53.021.354	53.021.354	0,00%	53.021.354	0,00%	53.021.354	0,00%
2. Rezerve za vlastite dionice	736.802	736.802	0,00%	736.802	0,00%	736.802	0,00%
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-736.802	-736.802	0,00%	-736.802	0,00%	-736.802	0,00%
5. Ostale rezerve	68.126.505	68.060.551	-0,10%	67.728.661	-0,49%	67.832.434	0,15%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	3.237.886	4.916.219	51,83%	4.033.754	-17,95%	6.527.885	61,83%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	371.941.294	604.331.256	62,48%	812.600.680	34,46%	693.517.094	-14,65%
1. Zadržana dobit	371.941.294	604.331.256	62,48%	812.600.680	34,46%	693.517.094	-14,65%
2. Preneseni gubitak	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	276.630.696	208.374.422	-24,67%	-118.978.586	-157,10%	152.677.745	-228,32%
1. Dobit poslovne godine	276.630.696	208.374.422	-24,67%	0	-100,00%	152.677.745	100,00%
2. Gubitak poslovne godine	0	0	0,00%	118.978.586	0,00%	0	0,00%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
B) REZERVIRANJA	4.571.121	11.999.994	162,52%	11.132.370	-7,23%	12.706.312	14,14%
C) DUGOROČNE OBVEZE	591.648.049	726.049.607	22,72%	735.612.025	1,32%	571.892.798	-22,26%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	581.046.578	692.576.552	19,19%	701.353.406	1,27%	539.569.132	-23,07%
11. Odgođena porezna obveza	10.601.471	10.566.827	-0,33%	9.970.057	-5,65%	10.114.491	1,45%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	216.356.683	284.910.816	31,69%	284.629.565	-0,10%	381.456.368	34,02%
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	88.599.881	115.118.311	29,93%	130.633.688	13,48%	162.482.604	24,38%
7. Obveze za predujmove	20.778.672	22.582.621	8,68%	21.171.962	-6,25%	16.985.714	-19,77%

8. Obveze prema dobavljačima	42.064.890	24.582.278	-41,56%	19.553.430	-20,46%	56.786.569	190,42%
10. Obveze prema zaposlenicima	29.556.968	28.129.448	-4,83%	16.857.715	-40,07%	23.846.081	41,46%
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	23.369.536	20.560.201	-12,02%	10.356.924	-49,63%	19.076.276	84,19%
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	5.359.753	5.358.403	-0,03%	6.899.185	28,75%	6.899.185	0,00%
14. Ostale kratkoročne obveze	6.626.983	68.579.554	934,85%	79.156.661	15,42%	95.379.939	20,50%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	53.475.670	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
F) UKUPNO – PASIVA	3.083.539.315	3.406.194.276	10,46%	3.294.309.880	-3,28%	3.384.162.047	2,73%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	21.595	65.302	202,39%	13.455	-79,40%	48.186	258,13%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 31. prikazuje horizontalnu analizu bilance Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće C bilježi stabilnu ukupnu bilancu kroz razdoblje koja se kreće od 3.083 milijuna kuna u 2018. godini do 3.384 milijuna kuna u 2021. godini. Dugotrajna imovina bilježi lagani pad kroz promatrano razdoblje. Najveći utjecaj na pad imaju građevinski objekti - 231 milijun kuna između 2018. godine i 2021. godine te postrojenje i alati. Odgođena porezna imovina je porasla na 41,8 milijuna kuna u 2021. godini. Kratkotrajna imovina bilježi velike promjene, prelazi sa 232,6 milijuna kuna u 2018. godini na 764,3 milijuna kuna krajem 2021. godine. Najveći utjecaj ima novac na računu i blagajna dok zalihe i potraživanja ostaju stabilni. Poduzeće C 2021. izdaje zajam, depozit ili slično u iznosu od 101,6 milijuna kuna. Kapital i rezerve ostaju slične veličine dok poduzeće bilježi gubitak u 2020. godini Dugoročne obveze prema bankama su porasle za 19% u 2019. godini u iznosu od 692,5 milijuna kuna te su smanjene u 2021. godini na 539,5 milijuna kuna. Kratkoročne obveze su porasle sa 216,3 milijuna kuna u 2018. godini na 381,4 milijuna kuna u 2021. godine od čega najveći utjecaj imaju kratkoročne obveze prema bankama i sličnim institucijama. Također se može primijetiti u 2021. godini porast duga prema dobavljačima od 190%. Veliki porast dugovanja bilježe ostale kratkoročne obveze koje su iznosile u 2018. godini 6,6 milijun kuna da bi krajem 2021. godine povećale na 95,3 milijuna kuna.

5.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

Tablica 32. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

	2018.	2019.	2018.-2019.	2020.	2019.-2020.	2021.	2020.-2021.
I. POSLOVNI PRIHODI	1.122.820.821	1.176.143.658	4,75%	485.002.354	-58,76%	1.008.609.932	107,96%
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	1.098.714.720	1.172.014.580	6,67%	409.415.953	-65,07%	956.029.428	133,51%
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	24.106.101	4.129.078	-82,87%	75.586.401	1730,59%	52.580.504	-30,44%
II. POSLOVNI RASHODI	868.993.756	952.580.598	9,62%	601.059.218	-36,90%	828.172.600	37,79%
2. Materijalni troškovi	295.885.323	355.481.127	20,14%	159.793.691	-55,05%	300.946.807	88,33%
a) Troškovi sirovina i materijala	176.010.750	176.865.762	0,49%	69.873.045	-60,49%	134.418.987	92,38%
b) Troškovi prodane robe	1.574.280	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
c) Ostali vanjski troškovi	118.300.293	178.615.365	50,98%	89.920.646	-49,66%	166.527.820	85,19%
3. Troškovi osoblja	246.423.528	285.933.164	16,03%	157.514.728	-44,91%	230.900.018	46,59%
a) Neto plaće i nadnice	147.044.098	186.036.642	26,52%	102.619.025	-44,84%	155.835.173	51,86%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	64.849.907	66.009.270	1,79%	35.876.433	-45,65%	47.959.173	33,68%
c) Doprinosi na plaće	34.529.523	33.887.252	-1,86%	19.019.270	-43,87%	27.105.672	42,52%
4. Amortizacija	212.544.235	226.999.405	6,80%	222.773.008	-1,86%	219.206.061	-1,60%
5. Ostali troškovi	104.563.053	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
6. Vrijednosna usklađenja	3.969.048	1.679.102	-57,70%	6.276.198	273,78%	1.120.872	-82,14%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	3.969.048	1.679.102	-57,70%	6.276.198	273,78%	1.120.872	-82,14%
7. Rezerviranja	1.320.280	2.747.715	108,12%	453.718	-83,49%	2.135.382	370,64%
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	0	2.747.715	0,00%	453.718	-83,49%	2.135.382	370,64%
f) Druga rezerviranja	1.320.280	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	4.288.289	79.740.085	1759,48%	54.247.875	-31,97%	73.863.460	36,16%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	9.440.595	1.596.138	-83,09%	225.080	-85,90%	3.600.813	1499,79%
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	521.343	527.906	1,26%	50	-99,99%	573.619	1147138,00%
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	326.615	45.523	-86,06%	22.539	-50,49%	130.782	480,25%
7. Ostali prihodi s osnove kamata	6.379	0	-100,00%	0	0,00%	0	0,00%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	8.146.701	622.478	-92,36%	0	-100,00%	2.623.357	#DIV/0!
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10. Ostali financijski prihodi	439.557	400.231	-8,95%	202.491	-49,41%	273.055	34,85%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	14.810.722	12.675.562	-14,42%	18.180.081	43,43%	14.421.015	-20,68%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	10.929.987	12.422.516	13,66%	14.749.602	18,73%	14.200.451	-3,72%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	3.734.938	0	-100,00%	3.197.044	0,00%	0	0,00%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7. Ostali financijski rashodi	145.797	253.046	73,56%	233.435	-7,75%	220.564	-5,51%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	28.413.270	27.951.432	-1,63%	0	-100,00%	5.260.218	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0,00%	28.561.175	0,00%	0	0,00%

IX. UKUPNI PRIHODI	1.160.674.686	1.205.691.228	3,88%	485.227.434	-59,76%	1.017.470.963	109,69%
X. UKUPNI RASHODI	883.804.478	965.256.160	9,22%	647.800.474	-32,89%	842.593.615	30,07%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	276.870.208	240.435.068	-13,16%	-162.573.040	-167,62%	174.877.348	-207,57%
1. Dobit prije oporezivanja	276.870.208	240.435.068	-13,16%	0	-100,00%	174.877.348	100,00%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0,00%	-162.573.040	0,00%	0	-100,00%
XII. POREZ NA DOBIT	239.512	32.060.646	13285,82%	-43.594.454	-235,97%	22.199.603	-150,92%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	276.630.696	208.374.422	-24,67%	-118.978.586	-157,10%	152.677.745	-228,32%
1. Dobit razdoblja	276.630.696	208.374.422	-24,67%	0	-100,00%	152.677.745	100,00%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0,00%	-118.978.586	0,00%	0	0,00%

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 32. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće C je poslovala s dobiti osim 2020. godine kada je Korona krize poduzeće bilježi gubitak od -118,9 milijuna kuna. U 2021. godini poduzeće nije uspjelo dostići poslovne prihode kao prije krize. U 2020. godini prihodi od prodaje su za 65% manji nego godinu ranije, dok su poslovni rashodi niži ali ne u istoj mjeri ovisno o kategoriji troškova. Materijalni troškovi smanjili su se za -55%, a troškovi osoblja -44% u 2020. godini u odnosu na poslovnu godinu ranije. U 2018. godini pojavljuju se Ostali troškovi u iznosu od 104,5 milijuna kuna. Ostali poslovni rashodi su skočili sa 4,2 milijuna kuna u 2018. godini na 73,8 milijuna kuna u 2021. godini. Rashodi za kamate su kroz razdoblje ostali slične veličine. Veliki utjecaj na rezultat poslovanja Poduzeća C ima udio u dobiti/ gubitku od društva povezanih sudjelujućim interesu: 2018. godini i 2019. godini doprinijeli su s dobiti od cca 28 milijuna kuna, dok u 2020. godini dodatno terete poslovanja sa 28,5 milijuna kuna.

5.5. Analiza izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća C

Tablica 33. Prikaz izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća C

Naziv pozicije	2018.	2019.	2020.	2021.
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije oporezivanja	276.870.208	240.435.068	-162.573.040	174.877.348
2. Usklađenja	210.194.282	196.664.414	267.388.974	208.240.266

a) Amortizacija	212.544.235	226.999.405	222.773.008	219.206.061
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-8.135.233	-22.336	-63.246	-183.669
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	-6.017	-2.046.747	1.076.176	-3.041.623
d) Prihodi od kamata i dividendi	-847.962	-25.248.093	-22.588	-704.401
e) Rashodi od kamata	11.051.022	12.214.589	14.982.949	14.419.481
f) Rezerviranja	0	0	0	0
g) Tečajne razlike	-4.411.763	-622.480	-2.469.992	-1.308.274
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	0	-14.609.924	31.112.667	-20.147.309
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu	487.064.490	437.099.482	104.815.934	383.117.614
3. Promjene u radnom kapitalu	174.054	27.142.514	-39.227.203	74.584.001
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	-22.610.409	-7.026.449	-505.016	56.037.886
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	4.007.666	8.182.358	-22.432.873	8.456.559
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	321.671	39.457	809.894	-574.334
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	18.455.126	25.947.148	-17.099.208	10.663.890
II. Novac iz poslovanja	487.238.544	464.241.996	65.588.731	457.701.615
4. Novčani izdaci za kamate	-11.180.485	-11.558.763	-906.682	-27.334.627
5. Plaćeni porez na dobit	-41.108.001	20.623.947	7.833.429	230.830
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	434.950.058	473.307.180	72.515.478	430.597.818
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	10.664.211	22.336	63.246	183.669
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani primici od kamata	326.618	445.844	22.538	130.782
4. Novčani primici od dividendi	521.343	24.802.248	50	573.619
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	235.269.396	743.728	0	6.359.768
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	34.097.352	0	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	280.878.920	26.014.156	85.834	7.247.838
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-441.659.885	-155.740.828	-152.014.102	-82.474.571
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	0	0	0	0
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	0	0	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0	0	-97.921.606
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-441.659.885	-155.740.828	-152.014.102	-180.396.177
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-160.780.965	-129.726.672	-151.928.268	-173.148.339
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	0	0	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	148.351.500	223.291.760	0	0
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	0	0	14.176	4.804
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	148.351.500	223.291.760	14.176	4.804
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-88.676.804	-88.416.997	0	-114.521.675
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	-234.449.082	-89.815.462	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	0	-2.161.500	-2.084.829	-2.438.845

4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	0	0	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-2.409.278	0	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-325.535.164	-180.393.959	-2.084.829	-116.960.520
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-177.183.664	42.897.801	-2.070.653	-116.955.716
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	0	0	5.667.036	-1.314.338
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	96.985.429	386.478.309	-75.816.407	139.179.425
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	88.844.636	185.830.065	572.308.374	496.491.967
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	185.830.065	572.308.374	496.491.967	635.671.392

Izvor: Sudski registar: <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>

Tablica 33 prikazuje izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Poduzeće C bilježi gubitak za vrijeme korona krize u 2020. godini od -162 milijuna kuna te je bilježila veliki iznos od ostalih usklađenja nenovčane aktivnosti 31 milijuna kuna. Poduzeće C ostvarilo je najmanji novac iz poslovanja za promatrani period 65 milijuna kuna. Tvrtka te godine nije primila niti otplatila kredite ali je nastavila ulagati u dugotrajnu imovinu. Godinu ranije 2019. godine velika investicija u iznosu od 441 milijuna kuna bila je financirana od strane kredita povrata sredstva danih zajmova i štednih uloga i kredita. Također je isplaćena dividenda u iznosu od 234 milijuna kuna. Dividenda se nije isplaćivala od 2020. godine. U 2021. godini Poduzeće C ponovo vraća poslovanje na pretpandemijsku razinu, novac iz poslovanja iznosi 457 milijuna kuna, povećava se dug prema dobavljačima 56 milijuna kuna te otplaćuje nastale kredite u iznosu od 114 milijuna kuna.

5.6. Analiza Poduzeća C putem ostalih pokazatelja

Tablica 34. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća C

Pokazatelji likvidnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,05	2,07	1,85	1,73
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,08	2,09	1,88	2,00
Koeficijent financijske stabilnosti	1,01	0,90	0,92	0,88

Izvor: Izrada autora

Tablica 34. prikazuje pokazatelje likvidnosti Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijent ubrzane likvidnosti znači da poduzeće može podmiriti sve kratkoročne obveze novcem sa žiroračuna te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće C ima za sve godine koeficijent ubrzane likvidnosti iznad 1, a najviša je bila 2,07 u 2019. godini što znači da nema problema sa plaćanjem kratkoročnih obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti znači da poduzeće može sa novcem sa žiroračuna i kratkotrajnim potraživanjima podmiriti sve kratkoročne obveze te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće C ima koeficijent od 1,08 za 2018. godinu te se povećava na 2,09 za 2019. godinu koji se na kraju lagano smanjuje na 2,00 što znači da nema problema sa plaćanjem kratkoročnih obveza te ima najbolju likvidnost sa uspoređenim poduzećima. Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Ovaj pokazatelj treba biti manji od 1 jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine mora financirati iz dugoročnih izvora što znači da manja vrijednost predstavlja bolju likvidnost i financijsku stabilnost. Poduzeće C ima je pokazatelj nešto malo iznad 1 samo u 2018. godini te se u kasnijim godinama smanjivala na 0,88 u 2021. godini što znači da Poduzeće C ima dobru likvidnost i financijsku stabilnost.

Tablica 35. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća C

Pokazatelji zaduženosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent zaduženosti	0,26	0,30	0,31	0,28
Koeficijent vlastitog financiranja	0,72	0,70	0,69	0,71
Koeficijent financiranja	0,36	0,42	0,45	0,39
Pokriće troškova kamata	26,33	20,35	-10,02	13,31
Faktor zaduženosti	1,38	1,22	0,99	1,04
Stupanj pokrića 1	0,78	0,85	0,82	0,92
Stupanj pokrića 2	0,99	1,11	1,09	1,14

Izvor: Izrada autora

Tablica 35. prikazuje pokazatelje zaduženosti Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Koeficijenti zaduženosti, vlastitog financiranja i financiranja prikazuju omjere zaduženosti te koliko se imovine financiralo iz vlastitih odnosno tuđih izvora. Poduzeće C imalo je koeficijent zaduženosti od 0,26 u 2018. godini te se povećava

na 0,28 u 2021. godini što znači da je većina imovine financirana iz vlastitih izvora financiranja. Koeficijent vlastitog financiranja iznosi 0,72 u 2018. godini te se lagano smanjuje na 0,71 u 2021. godini što znači da Poduzeće C najviše financira poslovanje iz vlastitih izvora od uspoređenih poduzeća. Poduzeće C ima koeficijent financiranja od 0,36 u 2018. godini koji se povećava na 0,45 u 2020.g godini zatim bilježi smanjenje na 0,39 u 2021. godini. Pokriće troškova kamata iznosi 36,33 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -10,02 u 2020. godini te povećanje na 13,31 u 2021. godini. Poduzeće C nema problema sa pokrićem kamata osim u 2020. godini kada je poslovala sa gubitkom. Faktor zaduženosti prikazuje koliko je godina potrebno iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Poduzeće C ima faktor zaduženosti 1,38 u 2018. godini te se smanjuje na 0,99 u 2020. godini te bilježi povećanje na 1,04 u 2021. godini. Poduzeće C može u periodu od 1,04 godine zamijeniti tuđe izore financiranja sa vlastitim sredstvima. Stupnjevi pokrića razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Stupanj pokrića 1 iznosi 0,78 u 2018. godini te se povećava na 0,92 u 2021. godini što znači da Poduzeće C većinu svoje dugotrajne imovine financira iz vlastitih izvora. Stupanj pokrića 2 iznosi 0,99 u 2018. godini te se povećava na 1,14 u 2021. godini. Stupanj pokrića 2 treba bi biti iznad 1 zbog toga što bi zbog dobre likvidnosti dio dugoročnih obveza trebao biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.

Tablica 36. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća C

Pokazatelji aktivnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,38	0,35	0,15	0,30
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	4,99	2,03	0,91	1,33

Izvor: Izrada autora

Tablica 36. prikazuje pokazatelje aktivnosti Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji aktivnosti prikazuju koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupno imovinu odnosno koliko je kuna ukupnih prihoda ostvarilo na jednu kunu ukupne imovine. Poduzeće C prema koeficijentu obrta ukupne imovine ostvarila je 0,38kn prihoda na 1 kunu imovine u 2018. godini dok se u 2021. godini taj iznos smanjio na 0,30 kune na 1 kunu ukupne imovine. Koeficijent obrta kratkotrajne

imovine iznosi 4,99kn na 1 kunu kratkotrajne imovine u 2018. godini te se smanjuje na 0,91 u 2020. godini te zatim bilježi povećanje na 1,33kn u 2021. godini. Kao glavni razlog smanjenja obrta kratkotrajne imovine je značajno povećanje kratkotrajne imovine kroz zadnje 4 godine što se može vidjeti u horizontalnoj analizi bilance.

Tablica 37. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća C

Pokazatelji ekonomičnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,31	1,25	0,75	1,21
Ekonomičnost poslovanja	1,29	1,23	0,81	1,22
Ekonomičnost financiranja	0,64	0,13	0,01	0,25
Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	5,62	0,05	1,39	0,71

Izvor: Izrada autora

Tablica 37. prikazuje pokazatelje ekonomičnosti Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju omjer prihoda i rashoda odnosno prikazuju koliko se prihoda ostvari prema jednoj jedinici rashoda. Poduzeće C ostvarila je 1,31 kuna ukupnog prihoda na 1 kunu ukupnog rashoda u 2018. godini zatim se iznos smanjio na 0,75 kuna u 2020. godini te se povećao na 1,21 kuna u 2021. godini. Ekonomičnost poslovanja iznosila je 1,29 kuna u 2018. godini te se smanjuje na 0,81 kunu u 2020. godini te bilježi povećanje na 1,22 kune u 2021. godini. Ekonomičnost financiranja u svim godinama je ispod 1 što znači da Poduzeće C ima veće financijske rashode od financijskih prihoda. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti bila je promjenjiva kroz godine te je iznosila 5,62 kune u 2018. godini te s smanjila na 0,05 kuna u 2019. godini kao razlog drastičnog smanjenja i povećanja iznosa ekonomičnosti ostalih poslovnih aktivnosti je taj što Poduzeće C ima zanemarive iznose ostalih prihoda u ukupnim prihodima što je vidljivo u vertikalnoj analizi bilance.

Tablica 38. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća C

Pokazatelji profitabilnosti	2018.	2019.	2020.	2021.
Neto marža profita	0,25	0,18	-0,21	0,16
Bruto marža profita	0,25	0,21	-0,30	0,19
Neto rentabilnost imovine	0,09	0,06	-0,03	0,05
Bruto rentabilnost imovine	0,09	0,07	-0,04	0,06
Rentabilnost vlastitog kapitala	0,12	0,09	-0,05	0,06

Izvor: Izrada autora

Tablica 38. prikazuje pokazatelje profitabilnosti za poduzeće Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Marža profita prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava uvećanih za rashode od kamata. Poduzeće C ostvaruje neto maržu profita od 0,25 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -0,21 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,16 u 2021. godini. Bruto marža profita iznosila je 0,25 u 2018. godini te bilježi smanjenje na -0,30 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,19 u 2021. godini. Rentabilnost imovine prikazuje povrate sredstava u odnosu na ukupnu uloženu imovinu. Neto rentabilnost imovine iznosi 0,09 u 2018. godini zatim se smanjuje na -0,04 u 2020. godini te dolazi do povećanja na 0,05 u 2021. godini. Rentabilnost vlastitog kapitala prikazuje sposobnost poduzeća da ostvari povrat za vlasnike vlastitog kapitala. Rentabilnost vlastitog kapitala iznosila je 0,12 u 2018. godini zatim za vrijeme Korona krize bilježi smanjenje na -0,05 u 2020. godini te nakon toga bilježi povećanje na 0,06 u 2021. godini. Svi prikazani pokazatelji rentabilnosti trebaju se promatrati u postotcima.

Tablica 39. Pokazatelji investiranja Poduzeća C

Pokazatelji investiranja	2018.	2019.	2020.	2021.
Dobit po dionici	125,87	94,81	-54,14	69,47
Dividenda po dionici	34,30	0,00	0,00	0,00
Odnos isplate dividendi	0,27	0,00	0,00	0,00
Odnos cijene i dobiti po dionici	13,27	17,93	-27,71	24,18
Ukupna rentabilnost dionice	0,08	0,06	-0,04	0,04
Dividendna rentabilnost po dionici	0,02	0,00	0,00	0,00
Broj dionica	2.197.772	2.197.772	2.197.772	2.197.772
Tržišna cijena dionice	1670,00	1700,00	1500,00	1680,00

Izvor: Izrada autora

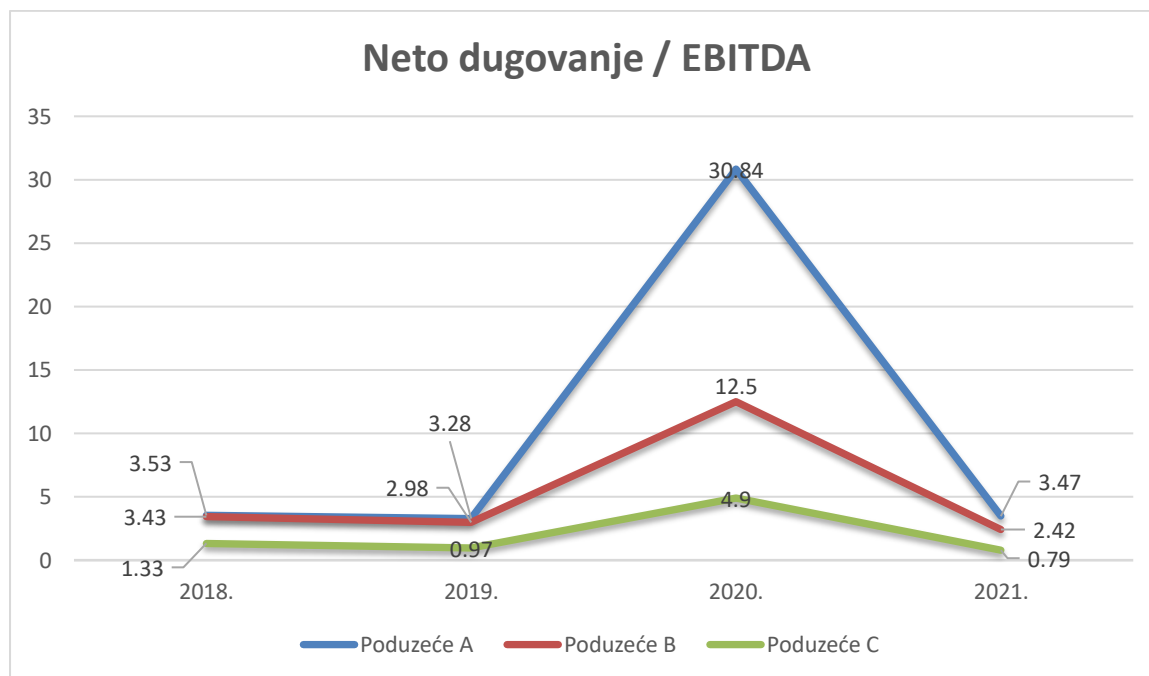
Tablica 39. prikazuje pokazatelje investiranja Poduzeća C za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Izračunati pokazatelji pojašnjeni su u nastavku teksta.

Pokazatelji investiranja prikazuju uspješnost ulaganja u dionice. Poduzeće C ostvaruje 125,87 kune dobiti po dionici u 2018. godini zatim se smanjuje na -54,14 kuna u 2020. godini te bilježi rast na 69,47 kuna u 2021. godini. Dividenda od 34,30

kuna bila je isplaćena samo u 2018. godini dok se u drugim godinama dividenda nije isplaćivala. Odnos isplate dividende prikazuje koliko je dividende isplaćeno u odnosu na neto dobit poslovanja te ono iznosi 0,27 u 2018. godini kada je isplaćena dividenda. Iznos odnosa isplate dividende iskazan je u postotku. Odnos cijene i dobiti po dionici prikazuje koliko je tržišna cijena veća od dobiti po dionici koja iznosi 13,27 u 2018. godini zatim bilježi smanjenje na -27,71 u 2020. godini te povećanje na 24,18 u 2021. godini. Iznos od 24,18 u 2021. godini znači da je 24,18 puta tržišna cijena veća od dobiti po dionici. Ukupna rentabilnost dionice iznosi 0,08 u 2018. godini zatim se smanjenje na -0,04 u 2020. godini te se povećava na 0,04 u 2021. godini. Dividendna rentabilnost dionice iznosi 0,02 u 2018. godini kada je dioničarima isplaćena dividenda. Ukupna rentabilnost dionice i dividendna rentabilnost dionice iznos ima prikazan u postotku.

6. USPOREDBA POSLOVANJA ODABRANIH TURISTIČKIH KOMPANIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Grafikon 4. Prikaz neto dugovanja / EBITDA uspoređenih poduzeća

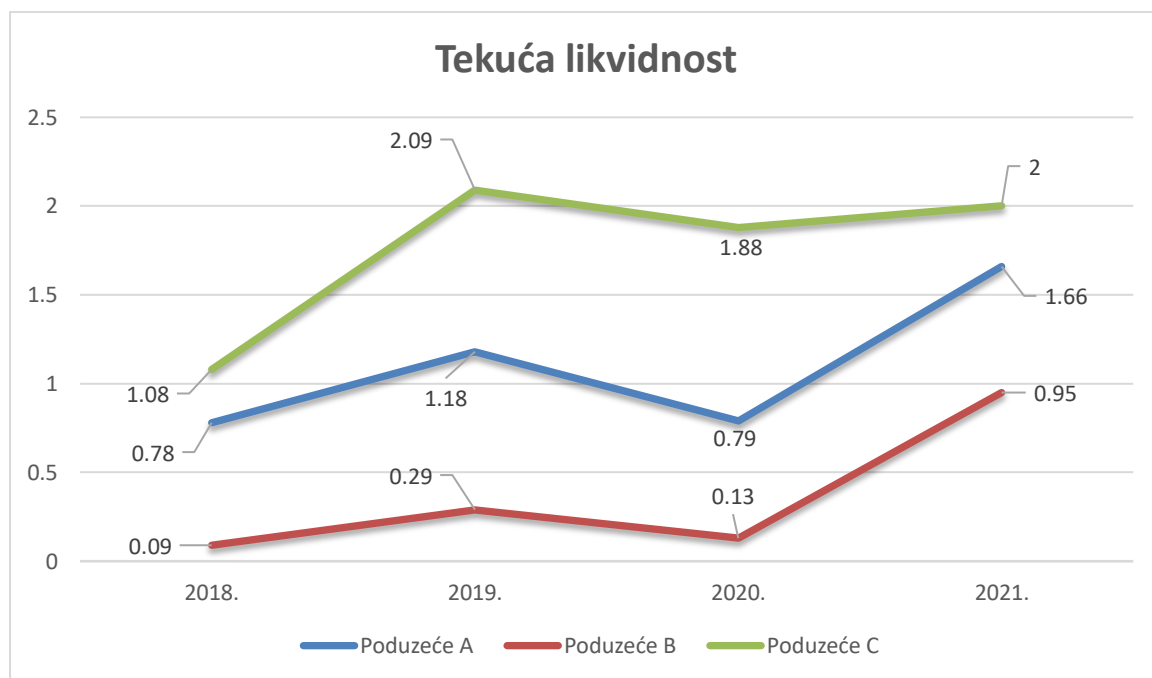

Izvor: Izrada autora

Grafikon 4. prikazuje omjer neto financijskog duga i operativne dobiti (EBITDA) uspoređenih poduzeća za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Neto dugovanje / EBITDA je financijski pokazatelj koji govori koliko treba vremena da se iz operativne dobiti vrati financijski dug. Neto financijski dug odnosno neto poluga pokazuje sposobnost poduzeća da pokrije svoju ukupnu zaduženost bruto prihodima iz redovnog poslovanja. Gleda se omjer ukupne zaduženosti koja se dijeli sa EBITDA poželjno je da broj bude manji od 3, a nikako veći od 5. Poduzeće C ostvaruje najbolji rezultat od uspoređenih poduzeća 1,33 u 2018. godini te se povećava na 4,9 u 2020. godini zatim se smanjuje na 0,79 u 2021. godini. Poduzeće A i Poduzeće B ostvaruju podjednake rezultate za prve dvije uspoređene godine te se nakon toga za vrijeme korona krize pokazatelji značajno pogoršavaju 12,5 Poduzeće B i 30,84 Poduzeće A u 2020. godini zatim se vraćaju na pretpandemijsku razinu u 2021. godini. Poduzeće C čak ni za vrijeme korona krize nije prešla iznad 5 dok su Poduzeće B i Poduzeće A ostvarile daleko lošiji rezultat.

Grafikon 5. Prikaz tekuće likvidnosti uspoređenih poduzeća

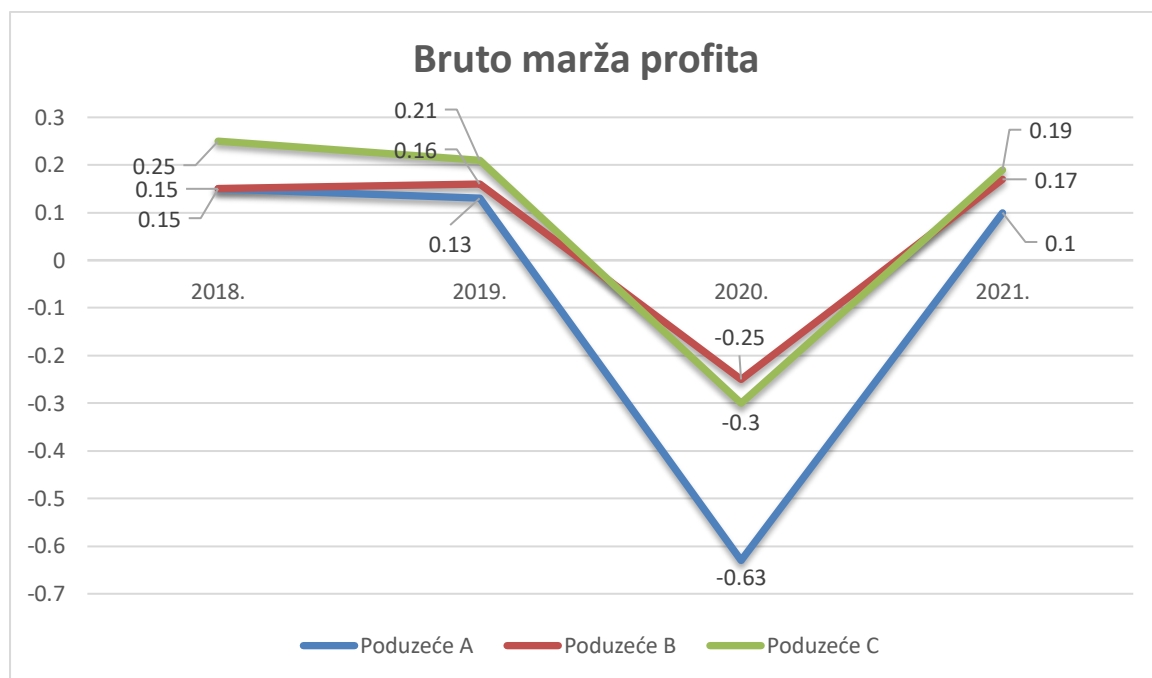

Izvor: Izrada autora

Grafikon 5. prikazuje tekuću likvidnost uspoređenih poduzeća za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Koeficijent tekuće likvidnosti znači da poduzeće može sa kratkotrajnom imovinom podmiriti sve kratkoročne obveze te se kao zadovoljavajućim brojem smatra 1 ili više od toga. Poduzeće C ima najbolju likvidnost kroz sve godine u odnosu na uspoređena poduzeća 1,08 u 2018. godini sa povećanjem na 2,00 u 2021. godini. Poduzeće A ima likvidnost od 0,78 u 2018. godini te se povećava na 1,66 u 2021. godini. Poduzeće B ima najnižu likvidnost od uspoređenih poduzeća od 0,09 u 2018. godini koja se na kraju povećava na 0,95 u 2021. godini što je i dalje ispod 1. Treba uzeti u obzir da je Poduzeće B u vlasništvu grupacije B d.d.

Grafikon 6. Prikaz Bruto marže profita uspoređenih poduzeća

Izvor: Izrada autora

Grafikon 6. prikazuje bruto maržu profita uspoređenih poduzeća za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Nalazi provedene analize prikazani su u nastavku teksta.

Bruto marža profita prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava uvećanih za rashode od kamata. Poduzeće C ostvaruje najveću bruto maržu od uspoređenih poduzeća od 0,25 u 2018. godini dok Poduzeće B i Poduzeće A ostvaruju bruto maržu profita od 0,15 u 2018. godini. Za vrijeme korona krize bruto marže svim uspoređenim poduzećima bile su negativne -0,25 Poduzeće B, -0,30 Poduzeće C i -0,63 Poduzeće A. Nakon korona krize svim uspoređenim poduzećima poslovanje se stabiliziralo te je bruto marža profita iznosila 0,19 Poduzeće C, 0,17 Poduzeće B i 0,1 Poduzeće A.

7. ZAKLJUČAK

Cilj ovog diplomskog rada bio je provesti analizu financijskih izvještaja za odabrane turističke kompanije u Republici Hrvatskoj na temelju financijskih izvještaja i ispitati djelotvornost poslovanja odabranih kompanija od 2018. godine do 2021. godine gdje je prikazan utjecaj korona krize na poslovanje. Cijela analiza poslovanja odabranih kompanija provedena je na podacima iz bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanim tokovima. Analiza je provedena horizontalnom i vertikalnom analizom financijskih izvještaja te analizom putem financijskih pokazatelja. Iz analize financijskih izvještaja vidljivo je da sve kompanije ostvaruju povećanje ukupne imovine u analiziranom razdoblju od čega se najviše odnosi na rast kratkotrajne imovine odnosno stavke novca u banci i blagajni. Na strani pasive svim analiziranim kompanijama rastu dugoročne i kratkoročne obveze koje su najviše rastle za vrijeme korona krize u 2020. godini. Sva odabrana poduzeća poslovala su s gubitkom u 2020. godini dok su u ostalim poslovnim godinama poslovala sa dobitkom. Pokazatelj tekuće likvidnosti pokazuje da se stanje likvidnosti u kompanijama povećava kroz godine, najbolju likvidnost od odabranih kompanija ima Poduzeće C, a najnižu Poduzeće B. Pokazatelj vlastitog financiranja pokazuje da se Poduzeće C najviše financira iz vlastitih izvora dok se vlastitim izvorima najmanje financira Poduzeće A koja se jedina nešto više financira iz tuđih izvora. Pokriće troškova kamata Poduzeće C i Poduzeće B imaju podjednaku dok je Poduzeće A lošije od uspoređenih kompanija. Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje koliko je ukupnog prihoda ostvarenu na 1 jedinicu ukupne imovine. Koeficijent obrta ukupne imovine najbolje ostvaruje Poduzeće B dok Poduzeće A ostvaruje najlošiji obrt ukupne imovine. Ekonomičnost ukupnog poslovanja najbolje ostvaruje Poduzeće C, a Poduzeće A ostvaruje najlošiji rezultat kod odabranih kompanija. Bruto maržu profita najbolje ostvaruje Poduzeće C, a najlošiju Poduzeće A Sve odabrane kompanije imale su negativnu bruto maržu profita u 2020. godini zbog negativnog rezultata poslovanja. Odnos cijene i dobiti poduzeća prikazuje koliko je tržišna cijena dionice veća od dobiti po dionici. U 2018. godini sve odabrane kompanije imale su podjednak odnos cijene i dobiti po dionici dok u 2021. godini najbolji rezultat gledano od strane potencijalnog investitora ostvaruje Poduzeće B, a najlošije Poduzeće A. Uspoređene turističke kompanije unatoč lošem poslovanju u 2020. godini vratile su poslovanje na

pret pandemijsko razdoblje u 2021. godini. Nakon analize poslovanja i njihove međusobne usporedbe najbolji rezultat ostvaruje Poduzeće C iako sve kompanije imaju većinu pokazatelja pozitivne što predstavlja sigurno i uspješno poslovanje što je temeljni kriterij dobroga poslovanja.

Literatura

Knjige

1. Belak, V. Profesionalno računovodstvo, Zgombić&Partneri, Zagreb, 2006
2. Belak, V. et al., *Računovodstvo proizvodnje*, 2th edn., RRIF, Zagreb, 2009.
3. Bhimani, A. et al., Upravljačko računovodstvo i računovodstvo troškova, Zagreb,
4. Mate, 20188. Meigs, R. i W. Megis, *Računovodstvo temelj poslovnog odlučivanja*, 9th edn., MATE, Zagreb, 1999.
5. Ivezić, R. ,Posebnosti obračuna proizvodnje u odabranom poslovnom subjektu, Pula, 2018.
5. Turk, I., *Računovodstvo troškova*, Zagreb, Informator, 1973.
6. Žager, L., A. et al., Analiza financijskih izvještaja, 2th edn, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2008
7. Žager, L., A. et al., Analiza financijskih izvještaja, 4th edn, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2020

Zakoni i pravilnici

MRS 7 - Izvještaj o novčanom toku [Nar. nov., br. 136/09](#)

Internet

1. Sudski registar <https://sudreg.pravosudje.hr/>
2. Službena stranica Hrvatske turističke zajednice <https://www.htz.hr/hr-HR>
3. Službena stranica Poduzeća A
4. Službena stranica Poduzeća B

5. Službena stranica Poduzeća C

6. Službena stranica Zagrebačke burze <https://zse.hr/>

Popis grafikona i tablica

Popis tablica

Tablica 3. Pokazatelji likvidnosti

Tablica 4. Pokazatelji likvidnosti

Tablica 3. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 4. Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 5. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 6. Pokazatelji investiranja

Tablica 7. Vertikalna analiza bilance Poduzeća A

Tablica 8. Vertikalni prikaz računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Tablica 9. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeća A

Tablica 10. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća A

Tablica 11. Izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća A

Tablica 12. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća A

Tablica 13. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća A

Tablica 14. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća A

Tablica 15. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća A

Tablica 16. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća A

Tablica 17. Pokazatelji investiranja Poduzeća A

Tablica 18. Vertikalna analiza bilance Poduzeća B

Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

Tablica 20. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeća B

Tablica 21. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća B

Tablica 22. Izvještaj o novčanim tokovima Poduzeća B

Tablica 23. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća B

Tablica 24. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća B

Tablica 25. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća B

Tablica 26. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća B

Tablica 27. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća B

Tablica 28. Pokazatelji investiranja Poduzeća B

Tablica 29. Vertikalna analiza bilance Poduzeća C

Tablica 30. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

Tablica 31. Prikaz horizontalne analize bilance Poduzeća C

Tablica 32. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Poduzeća C

Tablica 33. prikaz izvještaja o novčanim tokovima Poduzeća C

Tablica 34. Pokazatelji likvidnosti Poduzeća C

Tablica 35. Pokazatelji zaduženosti Poduzeća C

Tablica 36. Pokazatelji aktivnosti Poduzeća C

Tablica 37. Pokazatelji ekonomičnosti Poduzeća C

Tablica 38. Pokazatelji profitabilnosti Poduzeća C

Tablica 39. Pokazatelji investiranja Poduzeća C

Popis grafikona

Grafikon 1. Prikaz vlasničke strukture Poduzeća A

Grafikon 2. Prikaz vlasničke strukture Poduzeća B

Grafikon 3. Prikaz vlasničke strukture Poduzeća C

Grafikon 4. Prikaz neto dugovanja / EBITDA uspoređenih poduzeća

Grafikon 5. Prikaz tekuće likvidnosti uspoređenih poduzeća

Grafikon 6. Prikaz Bruto marže profita uspoređenih poduzeća

Sažetak

Cilj ovog diplomskog rada bio je analizirati strukturu financijskih izvještaja odabranih turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj kako bi se utvrdila njihova financijska uspješnost. Analiza financijskih izvještaja provedena je za tri odabrane turističke kompanije za razdoblje od 2018. godine do 2021. godine. Za navedena poduzeća detaljno je prikazana vertikalna i horizontalna analiza bilance, koja podrazumijeva sav moguć pregled imovine, kapitala i obveza za određeni datum. Isto je prikazano za račun dobiti i gubitka. Provedena je analiza izvještaja o novčanim tokovima koji izvještava o promjenama i uporabi novca poduzeća. Nakon analize financijskih izvještaja izračunati su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja. Nakon provedene analize za svako pojedino poduzeće na kraju rada pokazatelji poslovanja međusobno su uspoređeni. Sve uspoređene kompanije ostvarile su dobit osim u 2020. godini kada je ukupan broj noćenja u Republici Hrvatskoj bio daleko niži nego u prethodnim godinama. Prema pokazateljima iz provede analize zaključeno je da poduzeće C ima najveću sigurnost i uspješnost poslovanja što je temeljni kriterij dobroga poslovanja.

Ključne riječi: financijski izvještaji, bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima vertikalna i horizontalna analiza, analiza putem financijskih pokazatelja.

Summary

The aim of this graduate thesis was to analyse the structure of financial reports of selected tourist companies in the Republic of Croatia in order to determine their financial success. Analysis of financial statements was carried out for three selected tourist companies for the period from 2018 to 2021. For these companies, a vertical and horizontal balance sheet analysis is presented in detail, which implies all possible overview of assets, capital and liabilities for a given date. The same is shown for the profit and loss account. An analysis of the cash flow statement, reporting on changes and the use of company money, was carried out. Following the analysis of financial statements, indicators of liquidity, indebtedness, activities, economy, profitability and investment were calculated. After the analysis carried out

for each individual company at the end of the paper, the business indicators were compared with each other. All compared companies have made profit except in 2020 when the total number of overnight stays in the Republic of Croatia was far lower than in previous years. According to the indicators from the analysis, it was concluded that company C has the highest safety and performance of the business, which is the basic criterion of good business.

Keywords: financial statements, balance sheet, income statement, statement

Keywords: Financial statements, balance sheet, profit and loss account, cash flow statement vertical and horizontal analysis, analysis through financial indicators.